

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

**Қаржылық есептілік
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен**

**«StarAudit» ЖШС
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің аудиторлық
қызметпен айналысуға Бас Мемлекеттік лицензиясы 09.11.2022
№ 22020873**

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

ҚР Премьер - Министрінің бірінші орынбасары - ҚР Қаржы министрінің 01.07.2019 жылғы №665 бұйрығымен енгізілген өзгерістермен Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 бұйрығымен (2020 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілді) бекітілген жария мүдделі ұйымдарымен (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялау мақсаттарына арналған форматқа сәйкес 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың жылдық қаржылық есептілік нысандары

2022 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ РАСТАУЫ.

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

	Бет
Қаржылық есептілік:	
Бухгалтерлік теңгерім	4
Пайда мен залал бойынша есептеме	5
Ақша қаражаттарының қозғалысы бойынша есептеме (тура әдіс)	8
Капиталдағы өзгерістер бойынша есептеме	10
1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ	16
2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ	17
3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ	20
4. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУЛАР	31
5. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ	32
6. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ	32
7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК	33
8. ҚОРЛАР	34
9. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР	34
10. ӨТЕМПҮЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ	34
11. НЕГІЗГІ ҚАРАЖАТ	35
12. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВ	36
13. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР	36
14. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК	37
15. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ	37
16. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ ТӨЛЕМДЕРІ	37
17. ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР	38
18. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	38
19. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	38
20. ЖАРҒЫЛЫҚ АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ	39
21. 21. БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА (ӨТЕЛМЕГЕН ЗАЛАЛ)	39
22. АҚШАЛАЙ ТҮСІМ	39
23. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ	39
24. САТУ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР	40
25. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР	40
26. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР	40
27. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР	40
28. БАСҚА КІРІСТЕР	41
29. БАСҚА ШЫҒЫНДАР	41
30. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (КІРІСТЕР)	42
31. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ	42
32. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАР МЕН САЯСАТ	43
33. ШАРТТЫ ЖӘНЕ КЕЛІСІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	46
34. ЕСЕП БЕРУ КҮНІНЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР	48

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

"СК-Фармация" ЖШС басшысына

Білікті пікір

Біз "СК-Фармация" ЖШС (бұдан әрі – қоғам) 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік баланстан, пайдалар мен шығындар туралы есептен, ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен, көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі капиталдағы өзгерістер туралы есептен, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 бұйрығымен бекітілген нысандарға сәйкес есепке алу саясатының Елеулі элементтерінің қысқаша сипаттамасынан және өзге де түсіндірме ескертпелерден тұратын қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, біздің есебіміздің «Білікті пікірдің негізі» бөлімінде көрсетілген жағдайлардың әсерін қоспағанда, ілеспе қаржылық есептілік Қоғамның 2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелерін және ақша ағындарын барлық жағынан айтарлықтай әділ көрсетеді. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (КЕХС) сәйкес осы күні аяқталған жыл үшін.

Білікті пікірдің негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз біздің есебіміздің "қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі" бөлімінде сипатталған. Біз Қазақстан Республикасында қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес қоғамға қатысты тәуелсізбіз және осы талаптарға сәйкес өзге де этикалық міндеттерді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті деп санаймыз.

Қаржы есептілігі үшін басшылықтың және басқаруға жауапты адамдардың міндеттері

Қоғам басшылығы ХКЕС-қа сәйкес осы қаржылық есептілікті дайындауға және әділ ұсынуға, сондай-ақ басшылықтың пікірі бойынша қаржылық есептіліктің алаяқтық немесе қателікке байланысты маңызды бұрмалаулардың болмауын қамтамасыз ету үшін қажет ішкі бақылау рәсімдеріне жауап береді.

Қаржылық есеп беруді дайындау кезінде басшылық Қоғамның тұрақты қызмет ету қабілеттілігін бағалауға, қажет болған жағдайда қызмет туралы ақпараттарды ашуға және қызметтің үздіксіздігі туралы есеп беруге, егер басшылық Қоғамды таратқысы келмесе, тоқтатады. оның қызметі немесе оның таратылудан немесе тоқтатылудан басқа нақты баламасы болмаса.

Басқару өкілеттігіне ие тұлғалар Қоғам қаржылық есептілігін дайындауды бақылауға жауап береді.

Қаржылық есептілік аудитіне қатысты аудитордың міндеттері

Біздің мақсатымыз - қаржылық есептіліктің алаяқтық немесе қателікке байланысты маңызды бұрмаланулардың жоқтығы туралы негізделген сенімділікті алу және біздің пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік - бұл сенімділіктің жоғары дәрежесі, бірақ АХС сәйкес жүргізілген аудит, егер болса, маңызды бұрмалаушылықтарды әрдайым анықтайтындығына кепілдік емес. Бұрмаланулар алаяқтықтан немесе қателіктен туындауы мүмкін және егер жеке немесе жиынтықта олар осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп күтілсе, маңызды болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз мыналарды орындаймыз:

- теріс пиғылды әрекеттер немесе қателер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіру үшін негіз болатын жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Теріс пиғылды іс-әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалаудың анықталмау қаупі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалаудың анықталмау қаупінен жоғары, өйткені теріс пиғылды іс-әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмаланған ұсынууды немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту әрекеттерін қамтуы мүмкін;
- Қоғам ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолданудың заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде – Қоғам өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы қорытындыға келетін болсақ, біз аудиторлық қорытындыда қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті ашуға назар аударуымыз керек немесе егер ақпаратты мұндай ашу дұрыс болмаса, біздің пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есеп күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Қоғам үздіксіз жұмысын жалғастыру мүмкіндігін жоғалтуы мүмкін;
- Ақпаратты ашуды қоса алғанда, қаржылық есептіліктің тұтастай ұсынылуына, оның құрылымы мен мазмұнына, сондай-ақ қаржылық есептілік оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың дұрыс ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынатындығына бағалау жүргіземіз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына, басқалармен қатар, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде аудит процесінде біз анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Біз сондай – ақ корпоративтік басқаруға жауапты адамдарға Тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және аудитордың тәуелсіздігіне негізді түрде әсер ететін деп санауға болатын барлық өзара қатынастар мен басқа да мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда тиісті сақтық шаралары туралы осы тұлғаларға хабарлағанымыз туралы мәлімдеме береміз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген сұрақтардың ішінен біз ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын және, демек, негізгі мәселелер болып табылатын мәселелерді анықтаймыз.

Мадиева Р.М.
Аудитор

(Аудитордың біліктілік куәлігі № 140-0000560 2018 жылғы 02 ақпан)

Мадиева Р.М.
«StarAudit» ЖШС директоры
Бас лицензия ҚР ҚМ № 22020873 2022 жылғы 09 қараша

Алматы қаласы, Алмалы ауданы,
Қазыбек би көшесі, 65 үй.

№ 17 2023 жылғы 06 маусымда

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің
 бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасы
 Қаржы министрінің 2019 жылғы 1 шілдедегі
 №665 бұйрығына 1-қосымша

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына 2-қосымша

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ

мың теңгемен

АКТИВТЕР	Жол коды	Есеп беру кезеңінің соңында	Есеп беру кезеңінің басында
I. Қысқа мерзімді активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	010	20 346 505	13 468 462
Өтемпұлдық құн бойынша бағаланатын қысқа мерзімді қаржы активтері	011	-	-
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді қаржы активтері	012	-	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	014	-	-
Басқа қысқа мерзімді қаржы активтері	015	114	31 017
Қысқа мерзімді сауда және басқа дебиторлық берешек	016	39 870 904	31 257 036
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	-	-
Сатып алушылармен шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	729 651	629 483
Қорлар	020	53 152 651	46 668 742
Биологиялық активтер	021	-	-
Басқа қысқа мерзімді активтер	022	2 319 924	8 014 186
Қысқа мерзімді активтер, барлығы (010-нан 022-ге дейінгі жолдардың сомасы)	100	116 419 749	100 068 926
Сатуға арналған активтер (немесе шығатын топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Өтемпұлдық құн бойынша бағаланатын ұзақ мерзімді қаржы активтері	110	479 504	426 396
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ұзақ мерзімді қаржы активтері	111	-	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері	112	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	-	-
Үлескерлікпен қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері	116	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және басқа дебиторлық берешек	117	-	-
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	118	-	-
Сатып алушылармен шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	-	-
Негізгі қаражат	121	132 995	178 426
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	313 031	756 025
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-
Материалдық емес активтер	125	113 410	125 956
Кейінге қалдырылған салық активтері	126	1 452 527	839 353
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	127	-	-
Ұзақ мерзімді активтер, барлығы (110-нан 127-ге дейінгі жолдардың сомасы)	200	2 491 467	2 326 156
Теңгерім (100 жол +101 жол+ 200 жол)		118 911 216	102 395 082

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің
 бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасы
 Қаржы министрінің 2019 жылғы 1 шілдедегі
 №665 бұйрығына 2-қосымша

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына 3-қосымша

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы

ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ

мың теңгемен

Көрсеткіш атауы	Жол коды	Есеп беру кезеңінде	Алдағы өткен кезеңде
Ақшалай түсім	010	400 971 048	438 875 308
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	383 708 960	418 155 371
Жалпы пайда (010 жол - 011 жол)	012	17 262 088	20 719 937
Сату бойынша шығындар	013	8 397 394	6 831 169
Әкімшілік шығындар	014	1 971 688	1 438 775
Операциялық пайда (залал), барлығы (+/- 012-ден 014-ке дейінгі жолдар)	020	6 893 006	12 449 993
Қаржылық кірістер	021	1 963 861	1 807 345
Қаржылық шығындар	022	-	101 895
Үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдардың және бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Басқа кірістер	024	8 435 879	15 233 269
Басқа шығындар	025	6 847 586	17 514 228
Салық салуға дейінгі пайда (залал) (+/- 020-дан 025-ке дейінгі жолдар)	100	10 445 160	11 874 484
Табыс салығы бойынша шығындар (-) (кірістер (+))	101	2 526 316	3 030 341
Жалғасып жатқан қызметтен салық салынғаннан кейінгі пайда (залал) (100-жол + 101-жол)	200	7 918 844	8 844 143
Токтатылған қызметтен салық салынғаннан кейінгі пайда (залал)	201	-	-
Төмендегілерге қатысты бір жылдағы пайда (200-жол + 201-жол):	300	7 918 844	8 844 143
бас ұйымның иелері		-	-
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Басқа жиынтық табыс, барлығы (420 және 440 сомасы):	400	-	-
оның ішінде:			
басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау	410	-	-
үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдардың және бірлескен қызметтің басқа жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	411	-	-
кейінге қалдырылған салық бойынша табыс салығы мөлшерлемесінің өзгеруінің әсері	412	-	-
акша ағындарын хеджерлеу	413	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық	414	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджерлеу	415	-	-
басқа жиынтық кірістің басқа компоненттері	416	-	-
пайда (залал) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
басқа жиынтық кіріс компоненттерінің салықтық әсері	418	-	-
Келесі кезеңдердегі кірістерге немесе шығындарға қайта жіктеуге жататын басқа жиынтық табыс (пайдаға салынатын салықты шегергенде), барлығы (410-нан 418-ге дейінгі жолдардың сомасы)	420	-	-

**"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.**

**2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ (Жалғасы)**

негізгі қаражат пен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдардың және бірлескен қызметтің басқа жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	432	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	433	-	-
басқа жиынтық кіріс компоненттерінің салықтық әсері	434	-	-
басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлескерлік қаржы құралдарын қайта бағалау	435	-	-
Келесі кезендердегі кірістерге немесе шығындарға қайта жіктеуге жатпайтын басқа жиынтық табыс (пайдаға салынатын салықты шегергенде), барлығы (431-ден 435-ке дейінгі жолдардың сомасы)	440	-	-
Жалпы жиынтық табыс (300-жол + 400-жол)	500	7 918 844	8 844 143
Төмендегілерге қатысты жалпы жиынтық табыс:			
бас ұйымның иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі			

Басқарма төрағасы

Искалиев Е.С.

Кабдуллина С.Ж.

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)
2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойынша)

Көрсеткіштердің атауы

Ескерту

мың теңгемен

Есепті кезен бойынша

Алдыңғы кезен бойынша

1	2	3	4
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы		397 272 154	448 209 242
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату		236 918 840	431 026 935
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар		157 307 407	86 412
өзге де түсімдер		3 045 907	17 095 895
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы		385 741 689	450 641 683
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушілерге төлемдер		358 356 636	440 225 805
тауарлар мен қызметтерді жеткізушілерге берілген аванстар		21 501 133	4 413 452
еңбекке ақы төлеу бойынша төлемдер		2 133 680	1 220 955
табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер		3 317 842	3 883 958
өзге де төлемдер		432 398	897 513
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы		11 530 465	(2 432 441)
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы		1 606 204	1 493 728
оның ішінде:			
алынған сыйақылар		1 606 204	1 493 728
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы		16 523	201 707
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу		16 523	148 278
материалдық емес активтерді сатып алу		-	53 429
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы		1 589 681	1 292 021
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы		-	-
оның ішінде:			
өзге де түсімдер		-	-
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы		6 190 900	80 000
оның ішінде:			
өзге де төлемдер		6 190 900	80 000
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы		(6 190 900)	(80 000)
4. Валюталардың айырбастау бағамдарының теңгеге әсері		5 859	(184 960)
5. Ақша қаражаты мен олардың баламаларының баланстық құны өзгеруінің әсері	13	(57 059)	(46 245)
6. Ақша қаражатының ұлғаюы +/- азаюы		6 878 043	(1 451 625)
7. Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары		13 468 462	14 920 087
8. Есепті кезеңнің соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары		20 346 505	13 468 462

Басқарма төрағасы

Искалиев Е.С.
МӨ

Бас бухгалтер

Кабдуллина С.Ж.

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ (тура әдіс) (Жалғасы)

2. Ақша қаражатының шығымы, барлығы (061-ден 073-ке дейінгі жолдардың сомасы)	060	16 523	201 707
оның ішінде:			
негізгі қаражатты алу	061	16 523	148 278
материалдық емес активтерді сатып алу	062	-	53 429
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
басқа ұйымдардың үлескерлік құралдарын (еншілес ұйымдардан басқа) және бірлескен кәсіпкерлікке қатысу үлестерін сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарды бақылауды сатып алу	066	-	-
ақшалай салымдарды орналастыру	067	-	-
сыйақы төлемдері	068	-	-
басқа қаржы активтерін сатып алу	069	-	-
қарыздар беру	070	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар және своптар	071	-	-
қауымдастырылған және еншілес ұйымдарға инвестициялар	072	-	-
басқа төлемдер	073	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040-жол-060-жол)	080	1 589 681	1 292 021
III. ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕГ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091-ден 094-ке дейінгі жолдардың сомасы)	090	-	-
оның ішінде:			
акциялар мен басқа да қаржы құралдарының эмиссиясы	091	-	-
қарыз алу	092	-	-
алынған сыйақылар	093	-	-
басқа түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының шығымы, барлығы (101-ден 105-ке дейінгі жолдардың сомасы)	100	6 190 900	80 000
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101	-	-
сыйақы төлемдері	102	-	-
дивидендтер төлемдері	103	-	-
ұйымның акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
басқа шығымдар	105	6 190 900	80 000
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090-жол-100-жол)	110	(6 190 900)	(80 000)
4. Валюталардың теңгеге айырбастау бағамдарының әсері	120	5 856	(184 960)
5. Ақша қаражаттары мен олардың эквиваленттері теңгерімдік құнының өзгеруінің әсері	130	(57 059)	(46 245)
6. Ақша қаражатының ұлғаюы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол +/- 120 жол +/- 130 жол)	140	6 878 043	(1 451 625)
7. Есеп беру кезеңінің басындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	150	13 468 462	14 920 087
8. Есеп беру кезеңінің соңындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	160	20 346 505	13 468 462

Басқарма төрағасы

МӨ

Бас бухгалтер

Искалиев Е.С.

Кабдуллина С.Ж.

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің
бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасы
Қаржы министрінің 2019 жылғы 1 шілдедегі
№665 бұйрығына 5-қосымша
Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына 6-қосымша

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ

Компонент атауы	Жол коды	Меншік иелеріне қатысты капитал							Бақылама йтын меншік иелерінің үлесі	Капитал, барлығы
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлескерлік құралдар	Басқа жиынтық табыстың компоненттері	Бөлінбеген пайда	Басқа капитал			
Өткен жылдың 1 қаңтарындағы қалдық	10	700 000	-	-	-	31 505 456	-	-	32 205 456	
Есеп саясатындағы өзгеріс	11								-	
Қайта есептелген қалдық (010 жол + / - 011 жол)	100	700 000	-	-	-	31 505 456	-	-	32 205 456	
Жалпы жиынтық табыс, барлығы (210-жол + 220-жол):	200	-	-	-	-	8 844 143	-	-	8 844 143	
Бір жылдағы пайда (шығын)	210					8 844 143			8 844 143	
Басқа жиынтық табыс, барлығы (221-ден 229-ға дейінгі жолдардың сомасы):	220	-	-	-	-	-	-	-	-	
оның ішінде:									-	
басқа жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	221	-	-	-	-	-	-	-	-	

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ (Жалғасы)

Компонент атауы	Жол коды	Меншік иелеріне қатысты капитал							Бақылама йтын меншік иелерінің үлесі	Капитал, барлығы
		Жарғылық (акционерл ік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлескерлік құралдар	Басқа жиынтық табыстың компоненттері	Бөлінбеген пайда	Басқа капитал			
басқа жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлескерлік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	222	-	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі қаражат пен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	223	-	-	-	-	-	-	-	-	-
үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдардың және бірлескен қызметтің басқа жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	-	-	-	-	-	-
кейінге қалдырылған салық бойынша табыс салығы мөлшерлемесі өзгеруінің әсері	226	-	-	-	-	-	-	-	-	-
акша ағындарын хеджерлеу (салық әсерін шегергенде)	227	-	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджерлеу	228	-	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдағы
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР БОЙЫНША ЕСЕПТЕМЕ (Жалғасы)

Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-нан 318-ге дейінгі жолдардың сомасы):	300	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру:	310	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
қызметкерлердің қызметтерінің құны									
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару									
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда									
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншікті үлескерлік құралдарды (акцияларды) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлескерлік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлескерлік компоненті (салық әсерін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтер төлемдері	315	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына басқа бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен басқа операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіндегі өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-	-	-
Басқа операциялар	319	-	-	-	-	-	-	-	-

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Компонент атауы	Жол коды	Меншік иелеріне қатысты капитал						Бақылама йтын меншік иелерінің үлесі	Капитал, барлығы
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлескерлік құралдар	Басқа жиынтық табыстың компоненттері	Бөлінбеген пайда	Басқа капитал		
Есеп беру жылдың 1 қаңтарындағы қалдық (100-жол + 200-жол + 300-жол + 319-жол)	400	700 000	-	-	-	40 349 599	-	41 049 599	
Есеп саясатындағы өзгеріс	401					2 885 327		2 885 327	
Қайта есептелген қалдық (400 жол +/- 401 жол)	500	700 000	-	-	-	43 234 926	-	43 934 926	
Жалпы жиынтық табыс, барлығы (610-жол + 620-жол):	600	-	-	-	-	7 918 844	-	7 918 844	
Бір жылдағы пайда (шығын)	610					7 918 844		7 918 844	
Басқа жиынтық табыс, барлығы (621-ден 629-ға дейінгі жолдардың сомасы):	620	-	-	-	-	-	-	-	
оның ішінде:									
басқа жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	621	-	-	-	-	-	-	-	
басқа жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлескерлік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	622	-	-	-	-	-	-	-	
негізгі қаражат пен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық әсерін шегергенде)	623	-	-	-	-	-	-	-	

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК.

Компонент атауы	Жол коды	Меншік иелеріне қатысты капитал						Бақылама йтын меншік иелерінің үлесі	Капитал, барлығы
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлескерлік құралдар	Басқа жиынтық табыстың компоненттері	Бөлінбеген пайда	Басқа капитал		
үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдардың және бірлескен қызметтің басқа жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	-	-	-	-	-
кейінге қалдырылған салық бойынша табыс салығы мөлшерлемесі өзгеруінің әсері	626	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағындарын хеджерлеу (салық әсерін шегергенде)	627	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджерлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық	629	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-нан 718-ге дейінгі жолдардың сомасы):	700	-	-	-	-	-	(6 190 900)	-	(6 190 900)
оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру:	710	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
қызметкерлердің қызметтерінің құны									
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару									

**"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК**

Компонент атауы	Жол коды	Меншік иелеріне қатысты капитал						Бақылама йтын меншік иелерінің үлесі	Капитал, барлығы
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлескерлік құралдар	Басқа жиынтық табыстың компоненттері	Бөлінбеген пайда	Басқа капитал		
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда									
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншікті үлескерлік құралдарды (акцияларды) шығару	712	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлескерлік құралдарды шығару	713	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлескерлік компоненті (салық әсерін шегергенде)	714	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтер төлемдері	715	-	-	-	-	-	(6 190 900)	-	(6 190 900)
Меншік иелерінің пайдасына басқа бөлулер	716	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен басқа операциялар	717	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіндегі өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-	-	-
Басқа операциялар	719	-	-	-	-	-	-	-	-
Есеп беру жылғының 31 желтоқсанындағы қалдық (500-жол + 600-жол + 700-жол + 719-жол)	800	700 000	-	-	-	-	44 962 870	-	45 662 870

Искалиев Е.С.

Кабдуллина С.Ж.

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

"СК-Фармация" ЖШС (бұдан әрі - "Кәсіпорын") Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 ақпандағы Қаулысына сәйкес тіркелген. Мемлекеттік қайта тіркеу Астана қаласы Әділет Департаментінің Алматы ауданы Әділет басқармасымен 2015 жылғы 13 ақпанда жүзеге асырылды.

Бастапқы мемлекеттік тіркеу күні 2009 жылғы 12 наурыз.

Бизнес сәйкестендіру нөмірі: 090340007747.

Занды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Есіл ауданы, Достық көшесі, 13/3 ғимарат.

Кәсіпорын өз қызметін Қазақстан Республикасында жүзеге асырады. Кәсіпорынның активтері мен міндеттемелері Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан.

Кәсіпорын қызметінің негізгі түрлері:

- дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды жеткізу шарттарын жасасу;
- дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды жеткізу және (немесе) дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтау және тасымалдау жөніндегі ұзақ мерзімді шарттар жасасу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ішкі айналым үшін тауардың шығарылған жері туралы сертификаты және дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың тізімі бойынша халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес медициналық техника өндірісін растайтын құжаты бар заңды тұлғадан медициналық техниканы жеткізудің ұзақ мерзімді шарттарын жасасу;
- дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың тізімі бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету;
- дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды сатып алу және дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды сақтау және тасымалдау жөніндегі қызметтерді сатып алу;
- фармацевтикалық қызметтерді сатып алу және дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды есепке алу және өткізу жөніндегі қызметтерді сатып алу;
- тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде медициналық техниканы сатып алуды ұйымдастыру;
- Бірыңғай дистрибьютердің, тапсырыс берушінің және жеткізушілердің логистика процестерін интеграциялау, сондай-ақ айналым, тауар қалдықтары туралы өзекті ақпаратты алу үшін ақпараттық жүйені құру.

2022 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Кәсіпорынның 16 тіркелген өкілдігі бар. Кәсіпорынның қорларды сақтайтын жеке орындары жоқ және дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды таратуға және сақтауға жауапты ұйымдар ұсынатын логистикалық қызметтерді пайдаланады.

Кәсіпорынның келесідей мемлекеттік лицензиялары бар:

фармацевтикалық қызмет, "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қауіпсіздігін бақылау комитетінің Астана қаласы ҚР тауарлардың сапасы мен қауіпсіздігін бақылау департаменті" РММ 2019 жылғы 12 тамызда берілген;

есірткі заттарының, психотроптық заттар мен прекурсорлардың айналымы саласындағы қызмет, "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (Жалғасы)

сапасы мен қауіпсіздігін бақылау комитетінің Астана қаласы ҚР тауарлардың сапасы мен қауіпсіздігін бақылау департаменті" РММ 2019 жылғы 12 тамызда берілген.

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Кәсіпорынның төленген жарғылық капиталы 700 000 (жеті жүз миллион) теңгені құрайды.

Кәсіпорынның 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың қаржылық есептілігі Кәсіпорын басшылығымен 2023 жылғы 06 маусымда шығарылымға бекітілді.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының ("ХҚЕС") талаптарына сәйкес дайындалды және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығымен бекітілген жылдық қаржылық есептілік форматында баяндалды.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Кәсіпорынның қаржылық есептілігі үздіксіз қызмет қағидатына сәйкес дайындалды, ол активтерді өткізуді және әдеттегі қызмет барысында міндеттемелер мен келісімшарттық міндеттемелерді реттеуді көздейді.

2022 жылы Кәсіпорынның жалпы пайдасы 7 918 844 мың теңгені құрады (2021: 8 844 143 мың теңге).

Меншікті капитал 44 962 870 мың теңгені құрайды (2021: 43 234 926 мың теңге).

Осылайша, Кәсіпорын басшылығы Кәсіпорынның қызметтің үздіксіздігі туралы болжамға сәйкес қызметін жалғастыру қабілетіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін жағдайларды немесе оқиғаларды анықтамайды. Осы қаржылық есептілік Кәсіпорын қызметтің үздіксіздігі туралы болжамға сәйкес қызметін жалғастыра алмаған жағдайда талап етілетін түзетулерді қамтымайды.

Қаржылық есептілікті дайындау негізі.

Қаржылық есептілік есеп саясатында және осы қаржылық есептілікке ескертулерде көрсетілгендерді қоспағанда, бастапқы құн негізінде дайындалады.

Қаржылық есептілік қазақстандық теңгемен ұсынылған, және барлық ақшалай сомалар, егер өзгесі көрсетілмесе, мың теңгеге дейін ықшамдалған.

Осы қаржылық есептілік есептеу қағидатына сәйкес жасалған. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрсетіледі және өздері жататын кезеңдегі қаржылық есептілікке енгізіледі. Есептеу қағидаты шаруашылық операциялардың нәтижелерін, сондай-ақ Кәсіпорынның шаруашылық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ төлем уақытына қарамастан олардың жасалу фактісі бойынша оның қаржылық жағдайына әсер ететін оқиғаларды мойындаумен қамтамасыз етіледі.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері қоса беріліп отырған қаржылық жағдай туралы есептемеде және жиынтық табыс туралы есептемеде баптар түрінде ұсынылады. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтерін бір бапқа біріктіру олардың Кәсіпорын қызметіндегі сипаттамаларын ескере отырып жүзеге асырылады. Қаржылық есептілікке қаржылық есептілік элементтерінің анықтамасына және оларды мойындау шартына сәйкес келетін барлық операциялар мен оқиғалар кіреді. Кәсіпорын нысанмен байланысты кез-келген экономикалық пайда алынатынына немесе жоғалатынына, сондай-ақ нысанның сенімді түрде өлшенетін құны немесе бағасы бар екеніне сенімді. Қаржылық есептіліктегі баптарды ұсыну және жіктеу бір кезеңнен келесі кезеңге дейін сақталады.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Бағалаудың айқынсыздығы

ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан қаржылық есептілікті жасау күніндегі активтер мен міндеттемелер сомаларын көрсетуге, сондай-ақ есеп беру кезеңіндегі кірістер мен шығыстар сомаларын көрсетуге әсер ететін белгілі бір бағалаулар мен болжамдарды талап етеді. Нақты нәтижелер мұндай бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалар мен олардың негізінде жатқан болжамдар үнемі тексеріліп отырады. Егер өзгеріс тек сол кезеңге ғана әсер етсе, есептік бағалаулардағы өзгерістер қайта қаралатын кезеңде немесе өзгеріс ағымдағы және болашақ кезеңдерге әсер етсе, өзгеріс кезеңінде және болашақ кезеңдерде мойындалады.

Көрсетілген бағалаулар мен болжамдарға қатысты айқынсыздық болашақта осындай бағалаулар мен болжамдар қабылданатын активтің немесе міндеттеменің теңгерімдік құнына елеулі түзетулер енгізуді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкелуі мүмкін.

Атап айтқанда, басшылық қаржылық есептілікті дайындау кезінде жүргізген және елеулі айқынсыздығы бар маңызды бағалаулар туралы ақпарат келесі ескертулерде бар:

- Табыс салығы - басшылық салық органдары тексере алатын салық міндеттемелерінің толықтығын бағалады;
- Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер - кейінге қалдырылған салық бойынша активтер уақытша айырманың жақын болашақта қалпына келтірілуі және салық салынатын пайда алу ықтималдығы бар дәрежеде мойындалады;
- Негізгі қаражат - бағалау активтердің пайдалы қызмет ету мерзімін анықтаған кезде жасалады. Кәсіпорын негізгі қаражат нысандарының пайдалы қызмет етуінің қалған мерзімін үнемі бағалайды, егер күтулер алдыңғы бағалаудан өзгеше болса, өзгерістер ХБЕС 8 "Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателер" сәйкес есептік бағалаудағы өзгерістер ретінде ескеріледі. Бұл бағалау негізгі қаражаттың ағымдағы құнына және шығындарда көрсетілген өтемпұлға айтарлықтай әсер етуі мүмкін;
- Тауарлық-материалдық қорлар - өтімсіз босалқы тауарлық-материалдық қорлар бойынша қорларға қатысты 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау жасалды;
- Сауда-саттық дебиторлық берешек - күмәнді дебиторлық берешек бойынша қорларға қатысты бағалау жасалды;
- Қаржылық тәуекелдерді басқарудың мақсаттары мен саясаты - әділ құнды талдау болашақ ақша ағындары мен дисконттау мөлшерлемелерін бағалауға негізделген. Егер ақша ағындарын тудыратын активтің немесе бөлімшенің ағымдағы құны келесі шамалардың ішіндегі ең үлкені болып табылатын өтелетін құнынан асып кетсе, құнсыздану орын алады – сату шығындарын шегергендегі әділ құн активтің шығуына байланысты ауыстырылған қосымша шығындарды шегергендегі ұқсас активтерді сатудың міндетті күші бар коммерциялық мәмілелері немесе бақыланатын нарықтық бағалар бойынша қолда бар ақпаратқа негізделген. Өтелетін құн дисконтталған ақша ағындарының моделінде қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіне, сондай-ақ экстраполяция мақсатында пайдаланылған күтілетін ақша ағындары мен өсу қарқынына қарағанда елеулі болып табылады;
- Шартты міндеттемелер - бұл ашылу басшылықтан міндеттемелерді бағалауды және болашақта ақша қаражаттарының кету ықтималдығын анықтауды талап етеді.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Жаңа немесе қайта қаралған стандарттар мен түсіндірмелерді қолдану:

Осы қаржылық есептілікті бекіту күніне дейін Кәсіпорын шығарылған, бірақ күшіне енбеген мынадай жаңа және қайта қаралған ХҚЕС-тарды қолданбаған

"Ауыртпалықты шарттар - шартты орындауға арналған шығындар" - ХҚЕС (IAS)37 түзетулері

Міндеттемелерін орындауға арналған сөзсіз шығындары (яғни, Топ ескермеуі мүмкін емес шартқа байланысты шығындар) оны орындаудан күтілетін экономикалық пайдадан асатын шарт ауыртпалықты болып табылады.

Түзетулер шарттың ауыртпалықты немесе шығынды екенін бағалау кезінде ұйым қосымша шығындарды да (мысалы, еңбек ақысы мен материалдарға тікелей шығындар) және шартты орындауға тікелей байланысты бөлінген шығындарды да (мысалы, осы шартты орындау үшін пайдаланылатын жабдықтың өтемпұлы бойынша шығындар, сондай-ақ шарттың орындалуын сүйемелдеу және бақылау шығындары) қамтитын тауарларды немесе қызметтерді ұсынуға арналған шартқа тікелей байланысты шығындарды ескеруі тиіс екенін түсіндіреді. Жалпы және әкімшілік шығындар шартқа тікелей байланысты емес және оларды шарт бойынша контрагент нақты өтеуге жататын жағдайларды қоспағанда, есепке алынбайды.

"Тұжырымдамалық негіздерге" сілтемелер – ХҚЕС (IFRS) 3 түзетулері

Түзетулер нәтижесінде ХҚЕС бойынша Кеңестің "Тұжырымдамалық негіздерінің" бұрынғы редакциясына сілтемелер осы құжаттағы талаптарға елеулі өзгерістер енгізбестен, 2018 жылғы наурызда шығарылған "Тұжырымдамалық негіздердің" қолданыстағы редакциясына сілтемелерге ауыстырылды.

Жеке операциялар аясында пайда болған жағдайда ХҚЕС (IAS) 37 "Бағалау міндеттемелері, шартты міндеттемелер және шартты активтер" қолдану немесе ХҚЕТК (IFRIC) 21 "Міндетті төлемдер" түсіндерме саласына жатуы ықтимал міндеттемелер мен шартты міндеттемелер үшін "2-ші күннің" болжамды пайдасын немесе залалын болдырмау үшін түзетулер нәтижесінде ХҚЕС (IFRS) 3 "Бизнестің бірлестігін" мойындау қағидатынан ерекшелік қосылды. Осы ерекшелікке сәйкес, ұйымдар "Тұжырымдамалық негіздер" ережелерін қолданудың орнына, сатып алу күніне міндеттеменің бар-жоғын анықтау үшін ХҚЕС (IAS) 37 өлшемшарттарын немесе ХҚЕТК (IFRIC) 21 түсіндірмелерін қолдануы керек.

ХҚЕС (IFRS) 3 мәтініне енгізілген түзетулердің нәтижесінде сатып алу күніне шартты активті мойындауға жол берілмейтінін түсіндіретін жаңа параграф қосылды.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпеді, өйткені қарастырылып отырған кезеңде осы түзетулердің қолданысына жататын шартты активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер туындамады.

ХҚЕС (IAS) 16 – "Негізгі қаражат: мақсатына сай пайдалануға дейінгі түсімдер" түзетулері

Осы түзетулерге сәйкес ұйымдарға негізгі қаражат нысанының бастапқы құнынан осы нысанды орналасқан жеріне дейін жеткізу және оны басшылықтың ниетіне сәйкес пайдалану үшін талап етілетін күйге келтіру процесінде өндірілген өнімдерді сатудан түскен кез келген түсімдерді шегеруге тыйым салынады. Оның орнына ұйым осындай өнімдерді сатудан түсетін түсімдерді, сондай-ақ осы өнімдерді өндіру құшып пайда немесе залал ретінде мойындайды.

Осы түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпеді, өйткені қаржылық есептілікте ұсынылған ең ерте кезеңнің басталу (немесе одан кейін) күніне пайдалануға қолжетімді болған осындай негізгі қаражат нысандары өндірілген өнімдерді сату болмады.

ХҚЕС (IFRS) 1 "Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын бірінші рет қолдану" түзетулері - Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын алғаш рет қолданатын еншілес ұйым

Осы түзетуге сәйкес, егер бас ұйым аталған еншілес ұйымды сатып алғандағы бизнесті біріктіру нәтижелерін шоғырландыру және көрсету мақсаттары үшін ешқандай түзетулер жасалмаса, ХҚЕС (IFRS) 1-дің D16 (a) тармағын қолдануды шешетін еншілес ұйым, бас ұйымның ХҚЕС-ке көшу күнін негізге ала отырып, бас ұйымның шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетілген сомаларды пайдалана отырып, жинақталған бағамдық айырмаларды бағалауға құқылы. Бұл түзету ХҚЕС (IFRS) 1-дің D16 (a) тармағын қолдануды шешетін қауымдастырылған ұйымға немесе бірлескен кәсіпорынға да қолданылады.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, өйткені ол ХҚЕС-ты алғаш рет қолданатын ұйым болып табылмайды.

ХҚЕС (IFRS) 9 "Қаржы құралдары" түзетулері - қаржылық міндеттемелерді мойындауды тоқтату үшін "10% тест" өткізген кезде комиссиялық сыйақы

Түзетуде ұйым жаңа немесе өзгертілген қаржылық міндеттеменің шарттары бастапқы қаржылық міндеттеменің шарттарынан айтарлықтай ерекшеленетінін бағалау кезінде ескеретін комиссиялық сыйақы сомалары түсіндіріледі. Мұндай сомаларға тек белгілі бір несие беруші мен қарыз алушы арасында төленген немесе алынған комиссиялық сыйақылар, соның ішінде несие беруші немесе қарыз алушы екінші тараптың атынан төлеген немесе алған комиссиялық сыйақы кіреді. ХҚЕС (IAS) 39 "Қаржы құралдары: мойындау және бағалау" үшін ұқсас түзету қарастырылмаған. Бұл түзету Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, өйткені қарастырылып отырған кезеңде Топтың қаржы құралдарына өзгертулер енгізілмеген.

ХҚЕС (IAS) 41 «Ауыл шаруашылығы» түзетулері – әділ құнды бағалау кезінде салық салу
Бұл түзету ХҚЕС (IAS) 41-нің 22-тармағындағы ұйымдардың ХҚЕС (IAS) 41 қолдану саласына жататын активтердің әділ құнын бағалау кезінде салық салуға байланысты ақша ағындарын есепке қоспайтыны туралы талапты жояды.

Бұл түзетулер Кәсіпорынның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Әділ құнды бағалау

Әділ құн - бұл активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле келесі шарттарда болады деп болжайды:

- осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Кәсіпорынның негізгі немесе ең қолайлы нарыққа қол жетімділігі болуы керек.

Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде пайдаланатын болжамдарды пайдалана отырып бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өз мүддесі үшін әрекет етеді деп болжанады. Қаржылық емес активтің әділ

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

құнын бағалау нарыққа қатысушының активті ең жақсы және тиімді түрде пайдалану арқылы немесе осы активті ең жақсы және тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық пайда шығару мүмкіндігін ескереді.

Кәсіпорын қалыптасқан жағдайларда қолайлы болып табылатын және әділ құнды бағалау үшін жеткілікті деректер қолжетімді болатын бағалау әдістемелерін тиісті бақыланатын бастапқы деректерді барынша көп пайдалана отырып және бақыланбайтын бастапқы деректерді барынша аз пайдалана отырып, қолданады.

Қаржылық есептілікте әділ құны бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер төменде сипатталған әділ құн көздерінің иерархиясы шеңберінде жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі:

- 1 деңгей - бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағалардың нарықтық белгіленімдері (ешқандай түзетулерсіз);
- 2-деңгей - иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама түрде байқалатын бағалау модельдері;
- 3-деңгей - иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта байқалмайтын бағалау модельдері.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Кәсіпорын активтер мен міндеттемелерді олардың сипатына, өзіне тән сипаттамалары мен тәуекелдеріне, сондай-ақ жоғарыда көрсетілгендей әділ құн көздерінің иерархиясындағы қолданылатын деңгейге қарай жіктеді.

Негізгі қаражат

Негізгі қаражат жинақталған тозу мен құнсыздануды шегергендегі бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Активтердің бастапқы құны сатып алу бағасынан, активті жұмыс жағдайына келтіруге тікелей қатысты кез келген шығындар түрінен және қажет болған жағдайда активті жою бойынша шығындарды бастапқы бағалаудан тұрады. Жиынтық төленген құн немесе активті сатып алу үшін берілген сыйақының кез келген түрінің әділ құны сатып алу бағасы болып табылады.

Жер мен аяқталмаған құрылысты қоспағанда, негізгі құралдардың тозуы тікелей әдіспен есептеледі. Тозу келесі пайдалы қызмет мерзімдерін қолдана отырып есептеледі:

Компьютерлер мен компьютерлік техника	3-5 жыл
Басқалары	3-15 жыл

Негізгі құралдардың ағымдағы құны ағымдағы құнның өтелмейтінін көрсететін кез келген оқиғалар немесе мән-жайлардағы өзгерістер орын алған жағдайларда құнсыздану тұрғысынан қайта қаралады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Кәсіпорындар оқиғалар немесе мән-жайлардағы өзгерістер активтің ағымдағы құнын өтеу мүмкін еместігін көрсететін жағдайларда активтерді немесе активтер топтарын құнсыздану тұрғысынан бағалайды. Жеке активтер негізінен басқа активтер топтары тудыратын ақша ағындарынан тәуелсіз болатын анықталатын ақша ағындары бар ең төменгі деңгейдегі құнсыздануды бағалау мақсатында топтастырылады. Егер құнсызданудың осындай көрсеткіштері болған жағдайда немесе активтер тобын құнсыздануға жыл сайынғы тестілеу талап етілсе, Кәсіпорын активтің өтелетін құнын бағалауды жүзеге асырады.

Активтер тобының өтелетін құны оларды сатуға арналған шығындар мен пайдалану құнын шегергендегі әділ құнның ең үлкені болып табылады. Активтер тобының ағымдағы құны өтелетін

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

құннан асатын жағдайларда активтер тобы құнсыздануға жатады және ауыстыру құнына дейін есептен шығарылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер тобына тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағалауларын көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, ағымдағы құнға дисконтталады.

Әрбір есеп беру күніне бұрын мойындалған құнсыздану бойынша шығындардың бұдан былай жоқ екендігінің немесе азайғанының қандай да бір көрсеткіштері бар - жоғына қатысты бағалау жүргізіледі. Егер мұндай көрсеткіштер болған жағдайда өтелетін құнын бағалау жүргізіледі. Құнсыздану бойынша бұрын мойындалған залалға құнсыздану бойынша соңғы залал мойындалған сәттен бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауларда өзгеріс болған жағдайда ғана түзетпе жасалады.

Мұндай жағдайда активтің қалдық құны өтелетін құнға дейін ұлғаяды. Активтің ұлғайтылған құны, алдыңғы кезеңдерде құнсыздану бойынша залал мойындалмаған жағдайдағы тозуды немесе өтемпұлды шегергенде анықталуы мүмкін ағымдағы құннан аспауы тиіс. Мұндай түзетпе жасау жиынтық табыс бойынша есептемеде мойындалады.

Түзетпе жазба жүргізілгеннен кейін, кейінгі кезеңдерде пайдалы қызметтің қалған мерзімі ішінде жүйелі негізде активтің қалдық құнын шегергендегі қайта қаралған ағымдағы құнын бөлу үшін өтемпұл бойынша шығындар түзетіледі.

Қаржылық активтер

Бастапқы мойындау және бағалау

Бастапқы мойындау кезінде қаржы активтері кейіннен өтемпұл құны бойынша, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн (БЖКАӘҚ) бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ құн (ПЗАӘҚ) бойынша бағаланатын активтер ретінде жіктеледі. Бастапқы мойындау кезінде қаржылық активтердің жіктелуі сипаттамаларға, қаржылық актив бойынша келісімшарттық ақша ағындарына және Кәсіпорын осы активтерді басқару үшін қолданатын бизнес үлгісіне байланысты. Қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігін қамтымайтын немесе Кәсіпорын оған қатысты практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған сауда-саттық дебиторлық берешегін қоспағанда, Кәсіпорын бастапқыда қаржы активтерін мәміле бойынша шығындар сомасына пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша емес бағаланатын қаржы активтері жағдайында ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды. Қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігін қамтымайтын немесе Кәсіпорын оған қатысты практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған сауда-саттық дебиторлық берешек ХҚЕС 15 - ке сәйкес айқындалған мәміле бағасы бойынша бағаланады. Қаржы активін өтемпұл құны бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеу және бағалау мүмкіндігі болу үшін, осы активтің шарттық талаптары негізгі қарыз сомасының өтелмеген бөлігіне "тек негізгі қарыз сомасы мен пайыз есебіне төлемдер" болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттауы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әр құрал деңгейінде жүзеге асырылады.

Кәсіпорын қаржылық активтерді басқару үшін пайдаланатын бизнес-модель Кәсіпорын ақша ағындарын құру мақсатында өзінің қаржылық активтерін басқару тәсілін сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де салдары болатынын анықтайды.

Барлық операциялар, салық, заңнамада белгіленген мерзімде немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес активтерді жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу немесе сату (стандартты шарттармен сауда жасау) мәміле жасалған күні, яғни Кәсіпорын активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні мойындалады.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсатында қаржы активтері екі санатқа жіктеледі:

- "борышқорлық құралдар" өтемпұл құны бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер.

Өтемпұл құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (ұзақ мерзімді құралдар)

Бұл санат Кәсіпорын үшін ең қолайлы болып табылады. Егер келесі шарттардың екеуі де орындалса, Кәсіпорын қаржылық активтерді өтемпұл құны бойынша бағалайды:

- шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін қаржы активтерін ұстап қалуға бағытталған бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржы активі; және
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерде тек қарыздың негізгі сомасы есебіне және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздардың төлемдері болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттайды.

Өтемпұл құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залал активтің мойындалуының тоқтатылуы, оның өзгертілуі немесе құнсыздануы жағдайында пайда немесе залал құрамында мойындалады.

Кәсіпорын өтемпұл құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер санатына дебиторлық берешек пен банктік салымдарды жатқызады.

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

Кәсіпорынның пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қандай да бір елеулі қаржылық активтері жоқ.

Мойындалудың тоқтатылуы

Қаржы активі (немесе қолданылатын жерде — қаржы активінің бір бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) келесі жағдайларда теңгерімде мойындалуын тоқтатады:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі аяқталды;
- Кәсіпорын активтен ақша ағындарын алу құқығын берді немесе "транзиттік" келісім бойынша алынған ақша ағындарын толық көлемде және елеулі кідіріссіз үшінші тарапқа төлеу бойынша міндеттеме алды; және не (а) Кәсіпорын активтен іс жүзінде барлық тәуекелдер мен пайданы берді, не (б) Кәсіпорын іс жүзінде активтен барлық тәуекелдер мен пайданы бермеді, бірақ өзіне де қалдырмады, бірақ осы активтің бақылауын тапсырды.

Бұл жағдайда Кәсіпорын тиісті міндеттемені де мойындайды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Кәсіпорын сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша мойындалады: активтің бастапқы ағымдағы құны немесе Кәсіпорыннан төленуі талап етілуі мүмкін ең жоғары сома.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есеп беру күніне Кәсіпорын қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының объективті белгілерінің болуын бағалайды. Қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы актив бастапқы мойындалғаннан кейін ("залал келтіру жағдайының" басталуы) болған, қаржы активі немесе қаржы активтері тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарына сенімді бағалауға болатын әсер еткен бір немесе одан да көп оқиғалардың нәтижесінде

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

құнсыздандудың объективті дәлелі болған кезде ғана құнсызданған болып есептеледі. Құнсыздану куәліктері борышкердің немесе борышкерлер тобының елеулі қаржылық қиындықтарға тап болғанын, өз берешегін жүзеге асыра алмайтынын немесе пайыздарды немесе берешектің негізгі сомасын төлеуді ақаулы түрде жүзеге асыратынын, сондай-ақ олардың банкроттық немесе өзге де түрдегі қаржылық қайта ұйымдастыру рәсімін жүргізу ықтималдығын көрсетуді қамтуы мүмкін. Бұдан басқа, мұндай куәліктерге қаржы құралы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарының бағаланатын төмендеуінің болуын көрсететін, атап айтқанда, мерзімі өткен берешек көлемдерінің немесе борыштарды төлеу жөніндегі міндеттемелерді орындаудан бас тартумен белгілі бір өзара байланыстағы экономикалық жағдайлардың өзгеруі сияқты байқалатын деректер жатады. Бұрын мойындалған қорды қалпына келтіру қордағы азаю мойындалғаннан кейінгі оқиғалармен тікелей байланысты болған кезде мойындалады. Құнсыздандудан болған залалды қалпына келтіру табыс ретінде мойындалады.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы мойындау және бағалау

Қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе залал, несиелер мен қарыздар арқылы әділ құны бойынша асыра бағаланатын қаржылық міндеттемелер немесе тиімді хеджерлеу кезінде хеджерлеу құралдары ретінде анықталған туынды құралдар ретінде жіктеледі. Кәсіпорындар өздерінің қаржылық міндеттемелерін бастапқы мойындау кезінде жіктейді.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша тікелей байланысты шығындарға қарыздар мен несиелер болған жағдайда ұлғайтылған әділ құн бойынша мойындалады.

Кәсіпорынның қаржылық міндеттемелеріне сауда кредиторлық берешегі және қаржылық жалдау міндеттемелері кіреді.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау келесідей олардың жіктелуіне байланысты:

"Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша асыра бағаланатын қаржылық міндеттемелер" санатына саудаға арналған қаржылық міндеттемелер және пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бастапқыда асыра бағаланатын деп мойындалған кезде айқындалған қаржылық міндеттемелер жатады.

Саудаға арналған міндеттемелер бойынша кірістер мен шығындар жиынтық залал туралы есептемеде мойындалады.

Кәсіпорынның пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бастапқыда асыра бағаланатын деп мойындалған кезде айқындаған қаржылық міндеттемелері болмайды.

Бастапқы мойындаудан кейін пайыздық несиелер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, өтемпұл құны бойынша бағаланады. Осындай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығындар оларды мойындау тоқтатылған кезде, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, өтемпұлды есептеу шамасына қарай жиынтық табыс бойынша есептемеде мойындалады.

Өтемпұл құны сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйлықақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық алымдарды немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеменің өтемпұлы қаржыландыру бойынша шығындардың құрамына енгізіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Мойындалудың тоқтатылуы

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық жағдай туралы есепте қаржылық міндеттемені мойындау тоқтатылады. Егер қолда бар қаржылық міндеттеме айтарлықтай өзгеше шарттарда сол кредитор алдындағы басқа міндеттеменен ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген болса, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттеменің мойындалуын тоқтату және жаңа міндеттеменің мойындалуын бастау ретінде ескеріледі, ал олардың ағымдағы құнындағы айырмасы пайда немесе залал арқылы мойындалады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Әрбір есеп беру күніне оларды сату белсенді нарықтарда жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әділ құны мәміле бойынша шығындарды шегермей, нарықтық баға белгіленімдеріне немесе дилерлердің баға белгіленімдеріне (ұзақ позициялар үшін сатып алуға арналған баға белгіленімдері және қысқа позициялар үшін сатуға арналған баға белгіленімдері) сүйене отырып айқындалады.

Сатылуы белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын қаржы құралдары үшін әділ құн бағалаудың тиісті әдістемелерін қолдану жолымен айқындалады. Мұндай әдістемелер жақында сауда-саттық негізінде жүргізілген бағаларды пайдалануды, ұқсас құралдардың ағымдағы әділ құнын пайдалануды; дисконтталған ақша ағындарын талдау немесе басқа бағалау модельдерін қамтуы мүмкін.

Өзара есепке алу

Тек келесі жағдайларда ғана қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуға, ал нетто-сома қаржылық жағдай туралы есепте ұсынылуға тиіс:

- Мойындалған сомаларды өзара есепке алуға қазіргі уақытта қолданыстағы заңды құқық болған кезде;
- Нетто-негізде есеп айырысу немесе активтерді сату және сонымен бірге міндеттемелерді өтеу ниеті болған кезде.

Жалдау

Жалдау жалдау қатынастарының басталу күніне қаржылық немесе операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Меншік құқығымен байланысты барлық дерлік тәуекелдер мен пайдалар Кәсіпорынға ауысатын жалдау қаржылық жалдау ретінде жіктеледі.

Қаржылық жалдау жалдау мерзімінің басталу күніне жалға алынған мүліктің әділ құны бойынша немесе егер бұл сома аз болса, ең төменгі жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша капиталға айналады. Жалдау төлемдері қаржыландыру шығындары мен жалдау міндеттемесінің негізгі қарызының төмендеуі арасында міндеттеменің өтелмеген сомасына тұрақты пайыздық мөлшерлеме алынатындай етіп бөлінеді. Қаржыландыру шығындары тікелей пайда немесе залал туралы есепте көрсетіледі.

Жалға алынған актив активтің пайдалы қызмет мерзімі ішінде амортизацияланады. Алайда, егер жалдау мерзімінің соңында активке меншік құқығы кәсіпорынға ауысатынына негізделген сенім болмаса, актив келесі кезеңдердің ең қысқа мерзімінде амортизацияланады: активті пайдаланудың есептік мерзімі және жалдау мерзімі.

Операциялық жалдау бойынша төлемдер жиынтық шығын туралы есепте жалдау мерзімі ішінде сызықтық әдіспен операциялық шығындар ретінде мойындалады.

Жалға алушы ретіндегі кәсіпорын

Кәсіпорын қысқа мерзімді және төмен құны бар активтерді жалға алуды қоспағанда, барлық жалдау шарттарын мойындау мен бағалауға бірыңғай тәсілді қолданады. Кәсіпорын жалдау төлемдерін жүзеге асыруға қатысты жалдау міндеттемелерін және базалық активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқығы түріндегі активтерді мойындайды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Кәсіпорын активтерді жалдау басталған күнге пайдалану құқығы түрінде мойындайды (яғни негізгі актив пайдалануға қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құны жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегергенде, жалдау басталған күні немесе осындай күнге дейін жүргізілген жалдау бойынша мойындалған міндеттемелердің, бастапқы тікелей шығындардың және жалдау төлемдерінің шамасын қамтиды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер мынадай кезеңдердің неғұрлым қысқа мерзімінде сызықтық әдіспен амортизацияланады: жалдау мерзімі немесе активтерді пайдаланудың болжамды мерзімі.

Если в конце срока аренды право собственности на арендованный актив переходит к Предприятию или если первоначальная стоимость актива отражает исполнение опциона на его покупку, актив амортизируется на протяжении предполагаемого срока его полезного использования активы в форме права пользования также подвергаются проверке на предмет обесценения (описание учетной политике в разделе (h) «Обесценение нефинансовых активов»).

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау басталған күні Кәсіпорын жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылуы тиіс жалдау төлемдерінің келтірінді құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін мойындайды. Жалдау төлемдеріне кез келген ынталандырушы жалдау төлемдерін шегергендегі тұрақты төлемдер (соның ішінде мәні бойынша белгіленген төлемдер), индекске немесе мөлшерлемеге байланысты өзгермелі жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленуі күтілетін сомалар кіреді. Жалдау төлемдеріне сол сияқты Кәсіпорын сатып алу опционын орындайтынына жеткілікті сенімділік болса, осы опционның ереуіл бағасы және жалдау мерзімі Кәсіпорынның жалға алуды тоқтату опционының ықтимал орындалуын көрсетсе, жалға алуды тоқтату үшін айыппұл төлемдері де кіреді. Индекске немесе мөлшерлемеге тәуелді емес ауыспалы жалдау төлемдері Кәсіпорынның жалдау төлемдерінің келтірінді құнын есептеу үшін осындай төлемдерді жүзеге асыруға әкеп соқтыратын оқиға немесе шарт туындайтын кезеңдегі шығындар ретінде мойындалады, жалдау басталған күні ҚОСЫМША қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін пайдаланады, өйткені жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлемені анықтау оңай емес. Жалға алу басталған күннен кейін пайыздарды есептеуді көрсету үшін жалдау міндеттемелерінің шамасы ұлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Сонымен қатар, Кәсіпорын жалдау міндеттемелерінің теңгерімдік құнын өзгерткен, жалдау мерзімін өзгерткен, жалдау төлемдерін өзгерткен (мысалы, мұндай төлемдерді анықтау үшін пайдаланылатын индекстің немесе мөлшерлеменің өзгеруіне байланысты болашақ төлемдердің өзгеруі) немесе негізгі активті сатып алу опционының бағасын өзгерткен жағдайда қайта бағалауды жүргізеді.

Жалға беруші ретіндегі кәсіпорын

Кәсіпорында активке иелік етумен байланысты барлық дерлік тәуекелдер мен пайдалар қалатын жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Пайда болған жалдау кірісі жалдау мерзімі ішінде сызықтық әдіспен есептеледі және өзінің операциялық сипатына байланысты пайда немесе залал туралы есепте кіріске енгізіледі. Операциялық жалдау шартын жасасу кезінде шеккен бастапқы тікелей шығындар жалға берілген активтің теңгерімдік құнына енгізіледі және жалдау мерзімі ішінде жалдау кірісі сияқты негізде мойындалады. Шартты жалдау ақысы ол алынған кезеңдегі кірістің бөлігі ретінде мойындалады.

Қорлар

Қорлар өзіндік құнның және сатудың таза құнының ең аз сомасы бойынша көрсетіледі. Қорлардың өзіндік құны орташа өлшенген құн әдісі бойынша анықталады. Сатудың таза құны - бұл қолданыстағы өзгермелі сауда шығындары мен өндірісті аяқтау шығындарын шегергендегі әдеттегі экономикалық қызмет шеңберіндегі болжамды сату бағасы.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Ұқсас сипаттағы және мақсаттағы барлық қорларға қатысты құнын есептеудің бірдей формуласы қолданылады.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, талап етілгенге дейінгі салымдардағы қаражатты, бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аспайтын өзге де қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестицияларды қамтиды.

Активтер мен міндеттемелерді қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді деп жіктеу

Кәсіпорынның қаржылық жағдайы туралы есепте активтер мен міндеттемелер олардың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді болып жіктелуі негізінде ұсынылады. Мынадай жағдайларда актив қысқа мерзімді болып табылады:

оны сату көзделеді немесе ол әдеттегі операциялық цикл шеңберінде сатуға немесе тұтынуға арналған;

ол негізінен сауда мақсаттарына арналған;

оны есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде өткізу көзделеді;

ол есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде айырбастау немесе міндеттемелерді өтеу үшін пайдалану шектеулері болған жағдайларды қоспағанда, ақшалай қаражат немесе олардың баламалары болып табылады.

Барлық басқа активтер ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

Мынадай жағдайларда міндеттем қысқа мерзімді болып табылады:

ол әдеттегі операциялық цикл аясында өтелуі керек;

ол негізінен сауда мақсатында шегеріледі;

ол есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде өтеуге жатады; немесе Кәсіпорынның есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде міндеттемені өтеуді кейінге қалдыруға шартсыз құқығы жоқ.

Кәсіпорындар барлық басқа міндеттемелерді ұзақ мерзімді міндеттемелер ретінде жіктейді.

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Әділ құнды бағалау

Әділ құн - бұл активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле келесі шарттарда болады деп болжайды:

осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;

негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Кәсіпорынның негізгі немесе ең қолайлы нарыққа қол жетімділігі болуы керек.

Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде пайдаланатын болжамдарды пайдалана отырып бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өз мүддесі үшін әрекет етеді деп болжанады.

Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарыққа қатысушының активті ең жақсы және тиімді түрде пайдалану арқылы немесе осы активті ең жақсы және тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық пайда шығару мүмкіндігін ескереді.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Кәсіпорын қалыптасқан жағдайларда қолайлы болып табылатын және әділ құнды бағалау үшін жеткілікті деректер қолжетімді болатын бағалау әдістемелерін тиісті бақыланатын бастапқы деректерді барынша көп пайдалана отырып және бақыланбайтын бастапқы деректерді барынша аз пайдалана отырып, қолданады.

Қаржылық есептілікте әділ құны бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер төменде сипатталған әділ құн көздерінің иерархиясы шеңберінде жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі:

1 деңгей - бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағалардың нарықтық белгіленімдері (ешқандай түзетулерсіз);

2-деңгей - иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама түрде байқалатын бағалау модельдері;

3-деңгей - иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнды бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта байқалмайтын бағалау модельдері.

Жекелеген қаржылық есептілікте кезеңдік негізде қайта бағаланатын активтер мен міндеттемелер жағдайында Кәсіпорын әрбір есеп беру кезеңінің соңына жіктеуді (тұтастай алғанда әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайта талдай отырып, оларды иерархия көздерінің деңгейлері арасында аудару қажеттілігін айқындайды.

Ақшалай түсімді мойындау

Егер ақшалай түсімді сенімді түрде бағалауға болатын жағдайда Кәсіпорын экономикалық пайда табуы мүмкін болса, ақшалай түсім мойындалады. Ақшалай түсім жеңілдіктер мен басқа да салықтарды немесе сатудан алынатын төлемдерді шегергендегі алынған сыйақының әділ құны бойынша бағаланады.

Кәсіпорынның қызметі дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды сатумен байланысты.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ақшалай түсім қызметтермен бақылау сатып алушыға берілген кезде мойындалады және Кәсіпорын осындай қызметтерге айырбастау құқығын алуды күтетін өтемді көрсететін сомада бағаланады. Кәсіпорын ақшалай түсім алуды көздейтін өзі жасаған шарттарда принципал ретінде әрекет етеді деген қорытындыға келді, өйткені Кәсіпорын қызметтерді сатып алушыға бергенге дейін бақылайды.

Кәсіпорын ақшалай түсім қорларды бақылау сатып алушыға берілген кезде белгілі бір уақытта мойындалуы керек деген қорытындыға келді, бұл, әдетте, қорларды сатып алушыға жөнелту кезінде орын алады.

Кәсіпорында ауыспалы өтемнің әсері жоқ, өйткені келісім-шартта мәміле бағасының бір бөлігін бөлу қажет болатын орындалуы қажет жеке міндеттер болуы мүмкін басқа уәделер (мысалы, кепілдіктер, сатып алушылардың адалдық бағдарламасы бойынша берілген жүлде ұпайлары) қарастырылмаған.

Әдетте, Кәсіпорын қызмет көрсеткенге дейін сатып алушылардан алғытөлемдер алады. Соңғы есеп 30 күн ішінде қызмет көрсетілгеннен кейін жүзеге асырылады. ХҚЕС (IFRS) 15 көзделген практикалық сипаттағы оңайлатуды пайдалану нәтижесінде, шарт жасасу сәтінде Кәсіпорын қызметті сатып алушыға беру мен осындай тауарды немесе қызметті сатып алушының төлеуі арасындағы мерзім бір жылдан аспайтынын болжаса, ол қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігінің ықпалын ескере отырып, өтеудің уәде етілген сомасын түзетпейді.

Шарт бойынша активтер

Шарт бойынша актив сатып алушыға берілген қызметтердің орнына өтемақы алу құқығы болып табылады. Егер Кәсіпорын сатып алушы өтемі төленгенге дейін немесе өтем төленуге жататын болған сәтке дейін сатып алушыға қызмет көрсетсе, онда шартты болып табылатын алынған өтеміне қатысты шарт бойынша актив мойындалады.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Сауда дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек Кәсіпорынға шартсыз болып табылатын өтемақы алу құқығын білдіреді (яғни, мұндай өтемақы төленуге жататын сәттің басталуы тек уақыттың өтуіне байланысты). Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты ХҚЕС (IFRS) 9 "Қаржы құралдары" бөлімінде қаралады.

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттеме - бұл Кәсіпорынның сатып алушыдан өтемақы алатын (немесе алған) қызметтерді сатып алушыға беру міндеті. Егер Кәсіпорын қызметті сатып алушыға бермес бұрын сатып алушы өтемақы төлесе, шарт бойынша міндеттеме төлем жүзеге асырылған сәтте немесе төлем төленуге жататын сәтте (қайсысы бірінші орын алатынына байланысты) мойындалады. Шарт бойынша міндеттемелер Компания шарт бойынша өз міндеттерін орындаған кезде ақшалай түсім ретінде мойындалады.

Сыйақы бойынша табыс

Табыс пайыздардың есептелуіне қарай мойындалады (қаржы құралын пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде күтілетін болашақ ақша ағындарын қаржы активінің таза ағымдағы құнына екелетін тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша).

Шығындарды мойындау

Шығындар пайда болған сәтте есепке алынады және есептеу әдісі негізінде олар жататын кезеңдегі қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Еңбекке ақы төлеуге арналған шығындар және соған байланысты аударымдар

Жалақыға, зейнетақы аударымдарына, әлеуметтік сақтандыру қорларына жарналарға, жыл сайынғы төленген демалыстарға және еңбекке жарамсыздығы бойынша демалыстарға, сыйлықақыларға және ақшалай емес жеңілдіктерге арналған шығындар Кәсіпорын қызметкерлерінің тиісті жұмыстарды жүзеге асыруына қарай есептеледі. Кәсіпорын өз қызметкерлерінің атынан Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген зейнетақы және жұмыстан шығу жәрдемақыларын төлейді. Мұндай шығындар мен төлемдер жүзеге асырылуына қарай пайда мен залал есебінде көрсетіледі. Қызметкерлер зейнеткерлікке шыққан кезде Кәсіпорынның қаржылық міндеттемелері тоқтатылады және зейнеткерлікке шыққан қызметкерлерге барлық кейінгі төлемдерді мемлекеттік және жеке жинақтаушы зейнетақы қорлары жүзеге асырады.

Салық салу

Табыс салығы бойынша шығындар төленетін ағымдағы табыс салығының және кейінге қалдырылған табыс салығының сомасын білдіреді.

Ағымдағы салық

Ағымдағы табыс салығы бір жылдағы салық салынатын пайда негізінде есептеледі. Салық салынатын пайда жиынтық шығын туралы есепте көрсетілген таза табыстан ерекшеленеді, өйткені ол басқа есеп беру кезеңдерінде салық салынатын немесе шегерілетін кірістер мен шығындар сомаларын қамтымайды, сонымен қатар ешқашан салық салынатын немесе шегерілетін деп танылмайтын сомаларды қамтымайды. Компанияның ағымдағы табыс салығы бойынша міндеттемелері қаржылық жағдай туралы есеп беру күнінде қолданыста болған салық мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептіліктегі активтер мен міндеттемелердің ағымдағы құны мен міндеттемелер әдісі бойынша есептелген салық салынатын пайданы айқындау мақсаттары үшін мойындалған тиісті сомалар арасындағы айырмашылықтар бойынша мойындалады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер әдетте барлық салық салынатын уақыт айырмашылықтары үшін мойындалады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер салық салынатын пайда уақытша шегерілетін айырмашылықтарды өтеу үшін жеткілікті болатын дәрежеде мойындалады.

Егер уақытша айырмашылық гудвиллден немесе салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да әсер етпейтін операциялардың активтері мен міндеттемелерін бастапқы мойындаудан (кәсіпорындарды біріктіру операцияларынан басқа) туындаса, мұндай активтер мен міндеттемелер мойындалмайды.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің теңгерімдік құны әрбір есеп беру күніне бағаланады және активтің барлық сомасы немесе бір бөлігі өтелуі мүмкін жеткілікті салық салынатын пайданың болу ықтималдығы бұдан былай болмайтын дәрежеде азаяды. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер немесе міндеттемелер активтер шығарылуы немесе міндеттемелерді өтеу кезеңі ішінде қолданылуы күтілетін мөлшерлемелер бойынша ескеріледі.

Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер бойынша өзара есепке алу мынадай жағдайларда жүргізіледі:

Кәсіпорынның ағымдағы салық міндеттемелеріне қарсы ағымдағы салық активтерін есепке алуға заңды түрде бекітілген құқығы бар;

Міндеттемелер бір ғана салық органы өндіріп алатын табыс салығына жатады;

Кәсіпорын өзінің салық активтерін өтеуді және салық міндеттемелерін нетто-негізде өтеуді жоспарлап отыр.

Ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы басқа жиынтық кірістің баптарына немесе тікелей капиталды есепке алу шоттарына қатысты жағдайларды қоспағанда, пайда мен залал есебінде мойындалады. Бұл жағдайда салық та басқа жиынтық табыстың немесе капиталдың құрамында мойындалады.

Байланысты тараптармен мәмілелер туралы ақпаратты ашу

Байланысты Тараптар Кәсіпорынның негізгі басқарушы персоналын, бақылаудағы, бірлескен бақылаудағы немесе елеулі ықпалдағы ұйымдарды немесе Кәсіпорынның негізгі басқарушы персоналына дауыстың елеулі үлесі тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдарды, Қатысушыларды және Қатысушылардың жалпы бақылауындағы ұйымдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын өзге де кәсіпорындарды қамтиды.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте мойындалмайды, бұл ретте олардың өтелуіне байланысты ресурстардың шығуы екіталай болып табылатын жағдайларды қоспағанда, олар туралы ақпарат жеке қаржылық есептілікте ашылады.

Шартты активтер жеке қаржылық есептілікте мойындалмайды, бұл ретте олармен байланысты экономикалық пайда алу ықтимал болған жағдайларда олар туралы ақпарат жеке қаржылық есептілікте ашылады.

Жарғылық капитал

Жарғылық капиталға жарналар әділ құны бойынша мойындалады.

Қосымша төленген капитал

Негізгі қаражат, материалдық емес активтер және капиталға қосымша жарна ретінде алынған тауарлық-материалдық қорлар қосымша төленген капитал ретінде мойындалады және бастапқы мойындау кезінде әділ құн бойынша есепке алынады. Мұндай активтер Кәсіпорынға осындай активтерді пайдалануға байланысты пайда мен тәуекелдерді берген сәттен бастап Кәсіпорынның қаржылық есептілігінде мойындалады. Болашақта акцияларды берілген активтер есебіне шығару кезінде шығарылған акциялардың номиналды құны қосымша төленген капиталдан акционерлік капиталға ауыстырылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Сақтық қорлары

Қаржылық есептіліктегі сақтық қорлар Кәсіпорынның өткен оқиғалардың нәтижесінде ағымдағы (құқықтық немесе тәжірибеден туындайтын) міндеттемесі болған кезде, сондай-ақ міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайдаға байланысты қаражаттың шығымы орын алу ықтималдығы болған кезде және осы міндеттемеге тиісті сенімді бағалау жүргізілуі мүмкін болған кезде мойындалады. Егер Кәсіпорын сақтық қордың өтелуін күтсе, өтемақы тек өтеу даусыз болған кезде ғана жеке актив ретінде көрсетіледі.

Егер ақша қаражаттарының уақытша құнының әсері айтарлықтай болса, сақтық қорлар ақша қаражаттарының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және қажет болған жағдайда міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсететін салыққа дейінгі мөлшерлеме бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы есептеледі. Дисконттауды пайдалану кезінде уақыттың өтуіне байланысты сақтық қордың ұлғаюы қаржылық шығындар ретінде мойындалады.

Есеп беру күнінен кейінгі оқиғалар

Есепті жылдың соңында болған, есеп беру күнінде болған жағдайлардың дәлелі болып табылатын оқиғалар (түзету оқиғалары) жеке қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есепті жыл аяқталғаннан кейін болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар елеулі болып табылса, есептілікке ескертулерде ашылады.

4. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУЛАР

ХҚЕС-ке сәйкес жеке қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан есептілікте көрсетілген активтерге, міндеттемелерге және жеке қаржылық есептілікті дайындау күніндегі шартты активтер мен міндеттемелерді ашуға, сондай-ақ есептілікте көрсетілген активтерге, міндеттемелерге, кірістерге, шығындарға және есепті кезеңдегі шартты активтер мен міндеттемелерді ашуға әсер ететін бағалаулар мен жорамалдарды пайдалануды талап етеді. Ең маңызды бухгалтерлік бағалау төменде қарастырылады:

Негізгі қаражаттың құнсыздануы

Кәсіпорын негізгі қаражатты қаржылық жағдай туралы есепті дайындаудың әр күніне құнсыздану тұрғысынан қайта қарайды. Егер құнсызданудың осындай көрсеткіштері болған жағдайда немесе активтер тобын құнсыздануға жыл сайынғы тестілеу талап етілсе, Кәсіпорын активтің өтелетін құнын бағалауды жүзеге асырады.

Активтің өтелетін құны келесі шамалардың ішіндегі ең үлкені болып табылады: сату шығындарын шегергендегі активтің немесе ақша ағындарын тудыратын бөлімшенің әділ құны және активті пайдалану құны. Егер актив негізінен басқа активтер немесе активтер топтары өндіретін ағындардан тәуелсіз ақша ағындарын тудырмаса ғана, жеке актив үшін өтелетін құн анықталады. Егер активтің ағымдағы құны оның өтелетін құнынан асып кетсе, актив құнсызданған болып есептеледі және өтелетін құнға дейін есептен шығарылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер тобына тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағалауларын көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, ағымдағы құнға дисконтталады.

Негізгі құралдардың құнсыздануының анықтамасы құнсызданудың себебін, мерзімін және сомасын қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін пайымдауларды пайдалануды қамтиды. Құнсыздану ағымдағы бәсекелестік орта, саланың күтілетін өсуі, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі, технологиялық ескіру, қызмет көрсетуді тоқтату, ағымдағы ауыстыру шығындары және құнсызданудың бар екенін көрсететін шарттардың басқа да өзгерістері сияқты көптеген факторларға негізделген.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

4. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Өтелетін сома мен әділ құн әдетте нарыққа қатысушының негізделген болжамдарын қамтитын дисконтталған ақша ағыны әдісі арқылы анықталады. Құнсыздану көрсеткіштерін белгілеу, болашақ ақша ағындарын бағалау және активтердің (немесе активтер тобының) әділ құнын анықтау басшылықтан құнсыздану көрсеткіштерін, күтілетін ақша ағындарын, қолданылатын дисконт мөлшерлемелерін, пайдалы қызмет мерзімін және қалдық құнын анықтауға және растауға қатысты елеулі пайымдауларды талап етеді.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық жағдай туралы есепте мойындалған қаржы құралдары мен қаржылық міндеттемелердің әділ құнын белсенді нарықтардың деректері негізінде анықтау мүмкін болмаған жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып айқындалады. Осы модельдер үшін бастапқы деректер ретінде мүмкіндігінше бақыланатын нарықтардан алынған ақпарат пайдаланылады, алайда бұл іс жүзінде мүмкін емес болып көрінген жағдайларда әділ құнды белгілеу үшін белгілі бір пайымдау үлесі талап етіледі.

Пайымдауларға өтімділік тәуекелі, несиелік тәуекел және құбылмалылық сияқты бастапқы деректерді есепке алу кіреді. Осы факторларға қатысты болжамдардағы өзгерістер жекелеген өзге қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін.

**5. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ ((БТ-де 010-жол;
 АҚҚЕ-де 150, 160-жолдар)**

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Ағымдағы банктік шоттардағы ақша қаражаттары	130 764	1 061 758
Банктердегі депозиттік шоттардағы ақша қаражаты	20 378 400	12 512 304
Шегерім: қолма-қол ақшаның құнсыздануына КНШ бойынша сақтық қор	(162 659)	(105 600)
	20 346 505	13 468 462

2022 жылғы 31 желтоқсанға ақшалай қаражат қамсыздандыру ретінде кепілге қойылмаған.

Күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор қозғалысы келесідей болды:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Жыл басына сақтық қор	105 600	59 355
Шығындарды есептеу	57 059	46 245
	162 659	105 600

6. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (БТ-де 015-жол)

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Қайтару мерзімі 3 айдан асатын, бірақ бір жылдан аспайтын банктік салымдар	600	31 500
Шығындарды есептеу	(486)	(483)
	114	31 017

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

6. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаражатты орналастыру шарттары

мың теңгемен	Валюта	Мөлшерлеме	Қайтару мерзімі	Сомасы
"Еуразиялық банк" АҚ	KZT	15,5%	23.12.2023	500
"Банк ЦентрКредит" АҚ	KZT	15,0%	22.12.2023	100
Күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор				(486)
				114

2021 жылғы 31 желтоқсандағы қаражатты орналастыру шарттары

мың теңгемен	Валюта	Мөлшерлеме	Қайтару мерзімі	Сомасы
"Банк ЦентрКредит" АҚ	KZT	9,9%	22.12.2022	30 000
"Еуразиялық банк" АҚ	KZT	9,5%	22.12.2022	500
"Сбербанк" АҚ ЕБ	KZT	8,3%	12.02.2022	1 000
Күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор				(483)
				31 017

Күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор қозғалысы келесідей болды:

мың теңгемен	2022	2021
Жыл басына сақтық қор	483	478
Шығындарды есептеу	3	5
	486	483

7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (БТ-де 016-жол)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек мынадай түрде ұсынылған:

мың теңгемен	31.12.2022	31.12.2021
Сауда дебиторлық берешек	42 159 735	35 401 785
Шағымдар бойынша берешек	430 378	300 721
Басқалар	1 730 113	133 785
Шегерім: сауда дебиторлық берешегі бойынша күтілетін несиелік шығындар сақтық қор	(4 295 526)	(4 425 459)
Шегерім: басқа дебиторлық берешегі бойынша күтілетін несиелік шығындар сақтық қор	(153 796)	(153 796)
	39 870 904	31 257 036

Сауда дебиторлық берешекке қатысты күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қордың қозғалысы келесідей ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Жыл басына сақтық қор	4 425 459	2 115 556
Шығындарды есептеу	-	2 309 903
Қалпына келтірілді	(129 933)	-
Жыл соңына	4 295 526	4 425 459

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

Басқа сауда дебиторлық берешекке қатысты күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қордың қозғалысы келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Жыл басына сақтық қор	153 796	115 818
Шығындарды есептеу	-	37 978
Жыл соңына	153 796	153 796

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы сауда дебиторлық берешегі, теңгемен көрсетілген

8. ҚОРЛАР (БТ-де 20-жол)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлар келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Тауарлар	54 870 336	47 854 454
Басқа қорлар	46 945	90 233
Қорлардың құнсыздануына сақтық қорлар	(1 764 630)	(1 275 945)
	53 152 651	46 668 742

Қорлардың құнсыздануына сақтық қордың қозғалысы келесідей болды:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Жыл басына сақтық қор	1 275 945	364 669
Шығындарды есептеу	488 685	911 276
Жыл соңына	1 764 630	1 275 945

9. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (БТ-де 022-жол)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы басқа қысқа мерзімді активтер мынадай түрде ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Берілген қысқа мерзімді алғытөлемдер	2 289 111	7 878 138
Болашақ кезеңдердің шығындары	13 301	11 717
Басқалар	17 512	124 331
	2 319 924	8 014 186

10. ӨТЕМПУЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (БТ-де 110-жол)

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
ЦеснабанкАҚ - First Heartland Jysan Bank		
Нақты құны	2 090 411	2 090 411
Алуға арналған сыйақы	441	441
Дисконт	(1 532 610)	(1 594 560)
Күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор	(78 738)	(69 896)
	479 504	426 396

2018 жылғы қарашада Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша Кәсіпорынның түпкі бақылаушы тарапы Қазақстан қор биржасында "Firstheartlandjysapbank" АҚ (бұрынғы "Цеснабанк" АҚ) айналыс мерзімі 10 жыл нақты құны 1 мың теңге, жылдық нақты сыйақы мөлшерлемесі 496 болатын 2090411 дана көлемінде купондық облигацияларын сатып алды. Шығару шарттары

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

бойынша сыйақы айналыс кезеңінде әр жылдың соңында төленеді.

Бұл актив өтемпұл құны бойынша есепке алынатын қаржы активі ретінде жіктелді және мойындау күніндегі әділ құны бойынша бағаланды. 12,97% дисконттау мөлшерлемесі банктің рейтингіне түзетулер енгізілген тәуекелсіз бағалы қағаздардың орташа кірістілігі мөлшерінде айқындалды. 2018 жылы дисконт сомасы 1,1031120 мың теңгені құрады және 220,624 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған табыс салығын шегергенде бөлінбеген пайда құрамындағы капиталдағы өзгерістер туралы есепте көрсетілген.

2019 жылғы 22 қаңтарда "Цеснабанк" АҚ облигацияларын ұстаушылардың жалпы жиналысында жалғыз қатысушының шешіміне сәйкес Кәсіпорын және осы облигациялардың басқа ұстаушылары купондық облигациялар шығарылымының аңдатпасына енгізілген өзгерістермен келісті.

Нәтижесінде "First Heartland Jysan bank" АҚ облигациялары бойынша өтеу мерзімі 10 жылдан 15 жылға дейін, 2034 жылғы 15 қаңтарға дейін ұзартылды, купондық сыйақы мөлшерлемесі 4% - дан 0,1% - ға дейін төмендетілді.

Облигациялар жағдайындағы осы елеулі өзгерістерге байланысты Кәсіпорын нарықтық мөлшерлеме бойынша жаңа қаржы құралын мойындады. Нәтижесінде 631,004 мың теңге мөлшерінде қосымша дисконт мойындалды және 126,201 мың теңге мөлшерінде кейінге қалдырылған салықты шегергендегі бөлінбеген пайда құрамындағы капиталдағы өзгерістер туралы есепте көрсетілді.

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Кәсіпорын инвестициялық қағаздардың құнсыздануынан 78 738 мың теңге (2021: 69 896 мың теңге) мөлшерінде күтілетін 12 айлық несие шығынына арналған сақтық қорды мойындады, сақтық қордағы өзгеріс өзге шығындарда көрініс тапты.

11. НЕГІЗГІ ҚАРАЖАТ (БТ-де 121-жол)

2021 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы және 2022 жылғы негізгі қаражат қозғалысы келесідей ұсынылған:

мың теңгемен	Компьютерлік жабдық	Басқа	Барлығы
Бастапқы құны			
2021 жылғы 1 қаңтарға	308 735	16 296	325 031
Түсімдер	152 241	1 832	154 073
2021 жылғы 31 желтоқсанға	460 976	18 128	479 104
Түсімдер	15 002	1 521	16 523
Шығымдар	(1 369)	-	(1 369)
2022 жылғы 31 желтоқсанға	474 609	19 649	494 258
Құнсызданудан жинақталған тозу және залалдар			
2021 жылғы 1 қаңтарға	(240 525)	(13 362)	(253 887)
Бір жыл ішінде есептелген тозу	(44 901)	(1 890)	(46 791)
Шығымдар	-	-	-
2021 жылғы 31 желтоқсанға	(285 426)	(15 252)	(300 678)
Бір жыл ішінде есептелген тозу	(59 805)	(2 149)	(61 954)
Шығымдар	1 369	-	1 369
2022 жылғы 31 желтоқсанға	(343 862)	(17 401)	(361 263)
Қалдық құны			
2021 жылғы 31 желтоқсанға	175 550	2 876	178 426
2022 жылғы 31 желтоқсанға	130 747	2 248	132 995

Негізгі қаражаттың тозуы бойынша шығындар толығымен әкімшілік шығындарға жатқызылады.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

12. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВ (БТ-де 122-жол)

Кәсіпорын әкімшілік және өкілдік қызметкерлерін орналастыру үшін кеңселерді жалға алады. 2020 жылы Кәсіпорын активті пайдалану құқығы және тиісті жалдау міндеттемелері түрінде мойындады. Пайдалану құқығы және жалдау ақысын төлеу бойынша міндеттемелер түріндегі активтің құнын есептеу кезінде Кәсіпорын жалдау мерзіміне қатысты 10 жылдық рұқсатты пайдаланды. 2022 жылы Кәсіпорынды дамыту жоспарына сәйкес жалдау мерзімі 10 жылдан 3 жылға дейін қайта қаралды.

	2022	2021
31 желтоқсандағы бастапқы құны	931 389	931 389
ПҚА құнын түзету	(461 842)	-
31 желтоқсандағы бастапқы құны	469 547	931 389
Жинақталған тозу	(175 363)	(93 389)
Есептеу	(156 516)	(82 224)
ПҚА бойынша тозуды түзету	175 363	-
Жинақталған тозу	(156 516)	(175 363)
31 желтоқсандағы теңгерімдік құн	313 031	756 025

Пайдалану құқығы нысанындағы актив амортизациясы бойынша шығындар 66 331 мың теңге мөлшерінде өткізу бойынша шығындар құрамында, 90 184 мың теңге мөлшерінде жалпы және әкімшілік шығындар құрамында мойындалды.

13. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (БТ-де 125-жол)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әртүрлі бағдарламалық жасақтамалар мен автоматтандырылған жұмыс орындары болып табылатын материалдық емес активтер келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	МЕА	Барлығы
Бастапқы құны		
2021 жылғы 1 қаңтарға	118 605	118 605
Түсімдер	53 429	53 429
2021 жылғы 31 желтоқсанға	172 034	172 034
Түсімдер	-	-
2022 жылғы 31 желтоқсанға	172 034	172 034
Жинақталған тозу		
2021 жылғы 1 қаңтарға	(36 014)	(36 014)
Бір жылдағы амортизация	(10 064)	(10 064)
Шығымдар	-	-
2021 жылғы 31 желтоқсанға	(46 078)	(46 078)
Бір жылдағы амортизация	(12 546)	(12 546)
2022 жылғы 31 желтоқсанға	(58 624)	(58 624)
Теңгерімдік құн		
2021 жылғы 31 желтоқсанға	125 956	125 956
2022 жылғы 31 желтоқсанға	113 410	113 410

Материалдық емес активтің амортизациясы бойынша шығындар толығымен әкімшілік шығындарға жатқызылады.

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі**2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР****17. ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БТ-де 218, 318-жолдар) (Жалғасы)**

Төменде кезеңнің соңындағы кеңселік үй-жайларды жалға алу бойынша қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешектің теңгерімдік құны және оның кезең ішіндегі өзгерістері келтірілген:

Қысқа мерзімді бөлім

	2022	2021
Операциялық жалдау (1 жылға дейін)	1 261	13 384
Ұзақ мерзімді жалға алудың ағымдағы бөлігі		
<i>01 қаңтардағы қалдық</i>	<i>152 137</i>	<i>156 758</i>
Төлемдер	(157 236)	(152 137)
Ұзақ мерзімді бөліктен көшіру	156 516	152 137
Түзету	18 634	(4 621)
ПҚА бойынша міндеттеменің ағымдағы бөлігі, барлығы	170 051	152 138
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек, барлығы	171 312	165 521

ПҚА бойынша міндеттеменің ұзақ мерзімді бөлігі

	2022	2021
31 желтоқсандағы жағдай бойынша	648 986	694 607
Дисконт амортизациясы	-	101 895
ПҚА құнын қайта есептеу	(335 954)	4 621
ПҚА бойынша міндеттемелерді қайта есептеу бойынша дисконтты мойындау	(65 173)	-
Міндеттеменің ағымдағы бөлігін бөлу	(156 516)	(152 137)
Кезеңнің соңында	91 343	648 986

Жалдау берешегі пайыздары бойынша шығындар "Қаржылық шығындар" бабындағы кірістер мен шығындар туралы есепте көрсетілген.

18. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БТ-де 219-жол)

2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Шарттар бойынша міндеттемелер	204 999	158 835
	204 999	158 835

19. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БТ-де 222-жол)

2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа қысқа мерзімді міндеттемелер келесідей ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Қысқа мерзімді кепілдік міндеттемелері	2 645 926	1 853 570
Төлеуге жататын басқа да салықтар	135 291	60 308
	2 781 217	1 913 878

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

20. ЖАРҒЫЛЫҚ АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ (БТ-де 410-жол)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Кәсіпорынның тіркелген және төленген жарғылық капиталы 700 000 мың теңгені құрайды.

21. БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА (ӨТЕЛМЕГЕН ЗАЛАЛ) (БТ-де 414-жол)

<i>мың теңгемен</i>	31.12.2022	31.12.2021
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	44 962 870	40 349 599
	44 962 870	40 349 599

2022 жылы Қоғам Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Аппараты басшысының 2022 жылғы 27 тамыздағы № 778 бұйрығы негізінде «Жылдық қаржылық есептілікті бекіту және таза табысты бөлу туралы» 2021 жылға арналған «СК-Фармация» ЖШС» 2021 жылға таза табыстың 70% мөлшерінде 6 190 900 мың теңге көлемінде дивиденд төледі.

22. АҚШАЛАЙ ТҮСІМ (ПЖЗЕ-де 010-жол)

2022 және 2021 жылдары кірістер келесі мәліметтермен ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды өткізу	400 971 048	438 875 308
	400 971 048	438 875 308

Шарттар бойынша міндеттемелер

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Сауда дебиторлық берешек	42 159 735	35 401 785
Сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер	(204 999)	(158 835)
	42 364 734	35 242 950

Шарттар бойынша міндеттемелер дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды жеткізгені үшін алынған қысқа мерзімді алғытөлемдер болып табылады.

Төменде келесі жылдарға қатысты мойындалған ақшалай түсім сомалары көрсетілген:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Жыл басындағы шарттар бойынша міндеттемелерге енгізілген сомалар	158 835	139 469
	158 835	139 469

Кәсіпорын сатып алушылармен Кәсіпорын шарттарының бастапқы күтілетін қолданылу мерзімі бір жылдан аспайтындығына байланысты орындауға қалған міндеттер туралы ақпаратты ашуға қатысты практикалық сипаттағы оңайлатуларды пайдаланады.

23. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (ПЖЗЕ-де 011-жол)

2022 жылы және 2021 жылы шығындар келесі мәліметтермен ұсынылған:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Сатылған дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың өзіндік құны	383 708 960	418 155 371
	383 708 960	418 155 371

24. САТУ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (ПЖЗЕ-де 013-жол)

2022 жылы және 2021 жылы сату бойынша шығындар мынадай деректермен ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Дәрілік заттарды қабылдау және сақтау жөніндегі қызметтер	6 849 901	5 754 137
Жалақы	1 182 497	696 841
Табыс салығынан басқа салықтар	114 570	62 405
Қызметкерлерге сыйақы бойынша сақтық қор	80 397	48 511
Активті пайдалану құқығының амортизациясы	66 331	29 728
Сертификаттау қызметтері	3 604	167 218
Иссапар шығындары	3 026	2 365
Басқалар	97 068	69 964
	8 397 394	6 831 169

25. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР (ПЖЗЕ-де 014-жол)

2022 және 2021 жылдары жалпы және әкімшілік шығындар келесі мәліметтермен ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Жалақы бойынша шығындар	1 313 078	765 165
Басқа салықтар мен төлемдер	135 719	77 212
Қызметкерлерге сыйақы бойынша сақтық қор	105 307	72 672
Активті пайдалану құқығының амортизациясы	90 184	52 496
Тозу және амортизация	74 500	56 855
Кәсіби қызметтер	64 157	15 051
Байланыс қызметтері	28 826	51 119
Негізгі қаражаттарға қызмет көрсету және жөндеу және материалдық емес активтер	50 591	-
Иссапар шығындары	15 699	8 076
Қызметкерлердің біліктілігін арттыру	8 238	6 988
Байқау кенесінің мүшелеріне сыйақы төлемдері	4 700	4 200
Банктің қызметтері	3 208	3 527
Материалдар	2 663	5 106
Қайырымдылық	-	163 013
	74 818	157 295
Басқалар	1 971 688	1 438 775

26. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР (ПЖЗЕ-де 021-жол)

2022 және 2021 жылдары, қаржылық кірістер келесі мәліметтермен ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Банк депозиттері бойынша сыйақылар	1 899 820	1 750 417
Бағалы қағаздар бойынша дисконттың амортизациясы	61 950	54 838
Инвестициялық бағалы қағаздар бойынша сыйақы	2 091	2 090
	1 963 861	1 807 345

27. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР (ПЖЗЕ-де 022-жол)

мың теңгемен	2022	2021
ПҚА бойынша дисконттың амортизациясы	-	101 895
	-	101 895

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

27. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР (ПЖЗЕ-де 022-жол) (жалғасы)

2022 жылы Кәсіпорын активтің құнын пайдалану құқығы нысанында түзетуді жүргізді, міндеттемені қайта есептеу салдарынан 2022 жылы дисконттың амортизациясы бойынша қаржылық шығындар мойындалмады.

28. БАСҚА КІРІСТЕР (ПЖЗЕ-де 024-жол)

2022 және 2021 жылдары басқа кірістер мынадай деректермен ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Шарт талаптарын бұзғаны үшін мойындалған тұрақсыздық айыбы	1 409 554	478 077
Covid-19 вакцинасын сатып алуға демеушілік көмек	-	13 410 320
Өтеусіз алынған ДЗ түріндегі кіріс	512 642	-
Үкіметтің гуманитарлық көмекті өтеуі	294 465	-
Медициналық техниканы сатудан түскен кірістер	240 312	-
ДЗ және МБ құнын өтеу бойынша кіріс	180 735	88 697
ПҚА дисконттың мойындау	65 172	-
ПҚА қайта есептеуден түскен кіріс	45 098	-
Шартты кепілдік қамтамасыз ету түріндегі кіріс	26 968	635 414
Міндеттемелерді есептен шығарудан түскен кіріс	23 090	481 905
Шығындарды өтеу (кедендік алымдар, брокерлік қызметтер, УСҚ қызметтері және т. б.)	191	-
Валюта айырбастау кезіндегі кірістер, нетто	123	-
Бағамдық айырмашылық	-	130 331
Басқалар	5 637 529	8 525
Барлығы	8 435 879	15 233 269

29. БАСҚА ШЫҒЫНДАР (ПЖЗЕ-де 025-жол)

2022 және 2021 жылдары басқа шығындар келесі мәліметтермен ұсынылған:

мың теңгемен	2022	2021
Сауда дебиторлық берешек бойынша сақтық қорлар құру	3 087 132	2 309 903
Covid-19 вакциналарын медициналық мекемелерге тегін беру	-	13 383 568
Гуманитарлық көмек бойынша шығындар	2 090 849	104 484
Курстық айырмашылық, нетто	617 239	-
Қорлардың құнсыздануы	488 685	911 276
Дәрілік заттарды сатып алу құны	240 882	-
Жетіспеушілік себебінен қорларды есептен шығару	172 698	48 180
Банк салымдары бойынша күтілетін шығындар бойынша сақтық қор	56 804	50 018
Жарамдылық мерзімі өткеннен кейін қорларды есептен шығару	50 485	47 116
Күмәнді талаптарды есептен шығару	11 739	28 367
Инвестициялық бағалы қағаздар бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша сақтық қор	8 842	20 694
Басқа дебиторлық берешек бойынша сақтық қорлар құру	4 172	37 978
Мойындалған айыппұлдар	1 296	276 491
Ақша қаражаты бойынша күтілетін шығындар бойынша сақтық қор	258	(3 768)
Валюта айырбастау кезіндегі шығындар	-	186 652
Ақаулы қорларды есептен шығару	-	113 269
Басқалар	16 505	-
Барлығы	6 847 586	17 514 228

2022 және 2021 жылдардағы табыс салығының мставкасы 20%-ды құрады:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Ағымдағы табыс салығы	3 139 490	3 074 363
Кейінге қалдырылған салық	(613 174)	(44 022)
Барлығы	2 526 316	3 030 341

Кәсіпорынның қаржылық есептілігінде көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар мен табыс салығы мөлшерлемесіне көбейтілген салық салуға дейінгі бухгалтерлік пайда арасындағы салыстыру төменде келтірілген:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Салық салуға дейінгі кіріс	10 445 160	11 874 484
Белгіленген мөлшерлеме бойынша салықтың есептік сомасы (20%)	2 089 032	2 374 897
Салық базасын өзгертпейтін кірістер мен шығындарға түзетулер	437 284	655 444
Табыс салығы бойынша шығындар	2 526 316	3 030 341
Тиімді мөлшерлеме	24,19%	25,52%

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен салық активтері мынадай баптарға қатысты мойындалады:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Негізгі қаражат	(4 423)	(4 855)
Инвестициялық бағалы қағаздар	322 187	332 891
Салықтар	9 146	225
Дебиторлық берешек	714 403	469 576
Жалдау бойынша міндеттемелер	10 075	9 019
Есептелген шығындар	401 139	32 497
Мойындалған кейінге қалдырылған салық активі	1 452 527	839 353

Уақыт айырмашылықтарының қозғалысын келесідей көрсетуге болады:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
1 қаңтарға кейінге қалдырылған таза салық активі	839 353	795 331
Кірістер мен шығындар және басқа да жиынтық кірістер туралы есепке жатқызылған	613 174	44 022
31 желтоқсанға кейінге қалдырылған таза салық активі	1 452 527	839 353

31. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ

ХҚЕС 24 "Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу" сәйкес тараптардың бірі екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдерін бақылауға немесе айтарлықтай дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып саналады.

Тараптар байланысты ма, жоқ па деген мәселені шешкен кезде олардың заңды нысаны ғана емес, тараптар арасындағы қатынастардың құрамы да ескеріледі. Байланысты тараптар Кәсіпорынның негізгі басқару персоналын, бақылаудағы, бірлескен бақылаудағы немесе елеулі ықпалдағы ұйымдарды немесе Кәсіпорынның негізгі басқару персоналына дауыстың елеулі үлесі тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымдарды, жалғыз қатысушы және жалғыз қатысушының жалпы бақылауындағы ұйымдар, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметі бақылайтын өзге де кәсіпорындар мен ведомстволарды қамтиды.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар арасында жүргізілмейтін мәмілелерге кіре алады,

31. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ (Жалғасы)

мұндай мәмілелердің бағалары мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы мәмілелердің бағалары мен шарттарынан өзгеше болуы мүмкін.

Кәсіпорынның негізгі басқару персоналына сыйақы төлемдері

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқарушы персонал 5 адамнан тұрады. Негізгі басқарушы персоналға сыйақының жалпы сомасы 204 274 мың теңгені (2021 жылы-114 022 мың теңге) құрады, жалақыдан және басқа да қысқа мерзімді сыйақылардан тұрды және жиынтық табыс туралы есепте әкімшілік шығындардың құрамына енгізілді. Жалпы және әкімшілік шығындарға енгізілген байқау кеңесінің мүшелеріне сыйақының жалпы сомасы 4 700 мың теңгені құрайды (2021 жыл: 4 200 мың теңге).

Басқа байланысты тараптармен операциялар

Басқа байланысты Тараптар арасындағы мәмілелер Кәсіпорын қатысушысының жалпы бақылауындағы ұйымдармен операцияларды қамтиды

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ақшалай түсім	200 560 147	168 579 537
Қорларды сатып алу	(5 188 159)	(5 863 809)
	195 371 988	162 715 728

Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер бойынша келесі қалдықтар 2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы бухгалтерлік теңгерімде көрсетілген:

<i>мың теңгемен</i>	2022	2021
Сауда дебиторлық берешек	21 528 551	6 796 344
Басқа дебиторлық берешек	-	4 219
Шарттар бойынша міндеттемелер	-	(319 397)
Басқа кредиторлық берешек	-	(21 999)
Сауда кредиторлық берешек	-	(1 010 719)

32. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАР МЕН САЯСАТ

Кәсіпорынның негізгі қаржы құралдарына ақша қаражаттары мен олардың баламалары, банктік депозиттер, несиелер, сондай-ақ сауда кредиторлық берешегі жатады. Кәсіпорынның қаржы құралдары бойынша туындайтын негізгі тәуекелдер мынадай тәуекелдер болып табылады.

а) Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел - бұл қаржы құралының әділ құны нарықтық бағалардың өзгеруіне байланысты өзгеріп отыратын тәуекел. Кәсіпорын бизнесті жоспарлау кезінде қарастырылатын нарықтық жағдаяттың теріс өзгеруінен туындауы мүмкін ықтимал шығындарды мерзімді бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

б) Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел - бұл контрагенттердің келісімшарттық міндеттемелерді орындамауы және Кәсіпорында осыған байланысты шығындардың туындауы. Кәсіпорын саясаты тек несиеге қабілетті контрагенттермен жұмыс істеуді және қажет болған жағдайда міндеттемелерді орындамаудан болатын шығындар тәуекелін азайту үшін жеткілікті қамтамасыз етуді алуды көздейді. Несиелік тәуекел жыл сайын қайта қаралатын және тәуекелдерді басқару комитеті бекітетін несиелік лимиттерді белгілеу арқылы бақыланады.

Ақша қаражаттары, кепілдік депозиттер және сауда және басқа дебиторлық берешек сияқты қаржы құралдарының несиелік тәуекелінің максималды мөлшері олардың теңгерімдік құны негізінде есептеледі.

32. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАР
МЕН САЯСАТ (Жалғасы)

Несиелік тәуекел қолма-қол ақшамен, сондай-ақ өтелмеген дебиторлық берешек пен шарттық міндеттемелерді қоса алғанда, сатып алушыларға қатысты ашық несиелік позиция бойынша туындайды.

31.12.2022 ж.

мың теңгемен	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан аса	Барлығы
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	20 346 619	-	-	20 346 619
Қысқа мерзімді дебиторлық берешек	39 140 070	730 834	-	39 870 904
Ағымдағы табыс салығы	729 651	-	-	729 651
Басқа қысқа мерзімді активтер	2 319 925	-	-	2 319 925
Өтемпұл құны бойынша бағаланатын ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	-	479 504	479 504
Барлығы:	63 267 099	-	479 504	63 746 603
Қаржылық міндеттемелер				
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек	68 965 259	836 867	-	69 802 126
Қызметкерлерге сыйақы төлемдері	512	-	-	512
Жалдау бойынша берешек	171 312	-	-	171 312
Сатып алушылардың шарттары бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	204 999	-	247 858	452 857
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	2 781 217	-	-	2 781 217
Барлығы	72 960 166	-	247 858	73 208 024
Теңгерім бойынша нетто позициясы	(9 693 067)	-	231 646	(9 461 421)

31.12.2021ж.

мың теңгемен	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан аса	Барлығы
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	13 499 479	-	-	13 499 479
Қысқа мерзімді дебиторлық берешек	31 257 036	-	-	31 257 036
Ағымдағы табыс салығы	887 809	-	-	887 809
Басқа қысқа мерзімді активтер	8 014 186	-	-	8 014 186
Өтемпұл құны бойынша бағаланатын ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	-	426 396	426 396
Барлығы:	53 658 510	-	426 396	54 084 906
Қаржылық міндеттемелер				
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек	58 293 453	-	-	58 293 453
Қызметкерлерге сыйақы төлемдері	2 325	-	-	2 325
Жалдау бойынша берешек	165 521	-	-	165 521
Сатып алушылардың шарттары бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	158 835	-	648 986	807 821
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	1 913 878	-	-	1 913 878
Барлығы	60 534 012	-	648 986	61 182 998
Теңгерім бойынша нетто позициясы	(6 875 502)	-	(222 590)	(7 098 092)

32. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАР
МЕН САЯСАТ (Жалғасы)

в) Қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны

Қаржы құралдарының әділ құны таратылған кезде мәжбүрлеп сату немесе өткізу жағдайын қоспағанда, құралды коммерциялық жағдайларда хабардар тараптар арасында айырбастауға болатын сома ретінде анықталады. Әділ құнды бағалау кезінде ағымдағы экономикалық шарттар мен құралға тән нақты тәуекелдер негізінде болжамдар қолданылады.

Қаржы құралдарының әділ құны бағалау шамасы болып табылады және бағалау күніне осы құралдарды өткізу кезінде алынуы мүмкін ақша қаражатының сомасына сәйкес келмеуі мүмкін.

Жүргізілген жұмыстың нәтижесінде басшылық ақшаны, дебиторлық және кредиторлық берешекті қамтитын қаржы құралдарының әділ құнының олардың теңгерімдік құнына жақындағанын анықтады. Күмәнді дебиторлық берешек бойынша күмәнді дебиторлық берешек пайда болуына қарай тиісті сақтық қорлар құрылды.

Ұзақ мерзімді қаржы құралдарының әділ құны Кәсіпорын үшін қарыз капиталы құнының мөлшерлемелерін пайдалана отырып дисконтталған немесе пайыздық мөлшерлеме құралына салынған (ең қолайлы және қолданылатын) ақшалай қаражаттардың есептелген болашақ қозғалысының ағымдағы құнын білдіреді. Қаржы құралдарының әділ құнын анықтау кезінде басшылық қолда бар барлық нарықтық ақпаратты пайдаланады.

г) Елдің тәуекелі

Кәсіпорынның қызметі Қазақстан Республикасының аумағында жүргізіледі. Ел экономикасы дамушы нарықтарға тән ерекшеліктерді, соның ішінде, басқаларымен қатар, елден тыс жерлерде еркін айырбасталатын ұлттық валютаның жоқтығын көрсетуді жалғастыруда. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметті реттейтін заңдар мен нормативтік актілер жиі өзгеріп отырады, осыған байланысты Кәсіпорынның активтері мен операциялары саяси және іскерлік ортадағы жағымсыз өзгерістерге байланысты тәуекелге ұшырауы мүмкін. ҚР экономикалық тұрақтылығының келешектері айтарлықтай дәрежеде үкімет қабылдайтын экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ құқықтық, бақылау және саяси жүйенің дамуына, яғни Кәсіпорынның бақылау саласынан тыс жағдайларға байланысты болады.

Басшылық экономикалық қиындықтардың дәрежесін де, ұзақтығын да болжай алмайды немесе олардың осы қаржылық есептілікке әсерін бағалай алмайды. Басшылық Кәсіпорын қолданыстағы жағдайларда Кәсіпорын бизнесінің тұрақсыздығын болдырмау үшін барлық қолданыстағы заңдар мен ережелерді сақтайды және елдің тәуекелін хеджерлеу үшін арнайы шаралар қабылдамайды деп санайды.

д) Туынды құралдар, қаржы құралдары және тәуекелдерді басқару

Кәсіпорын өзінің шетел валюталары бағамдарының ауытқуларына және басқа да тәуекелдерге ұшырауын реттеу мақсатында туынды және қаржы құралдарын пайдаланбайды.

е) Валюталық тәуекел

валюталық тәуекел - бұл шетел валюталарының бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құн немесе болашақ ақша ағындары өзгеріп отыратын тәуекел. Кәсіпорын валюталық тәуекелге ұшырайды. Мұндай әсер Кәсіпорынның функционалдық валютасынан басқа валютада мәмілелер жасасуға байланысты туындайды.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

32. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАР
МЕН САЯСАТ (Жалғасы)

Кәсіпорынның функционалдық валютасы теңге болып табылады. Валюталық тәуекелдің пайда болуына әкелетін валюта - АҚШ доллары, Ресей рублі, еуро, Жапон юаны, Қырғыз сомы.

Келесі кестеде егер өзгесі көрсетілмесе, "Standard&Poor 's", "Moody ' Sinvestorsservice" және "FitchRatings" банктерінің несиелік рейтингтері көрсетілген.

	Рейтинг (SP)/Fitch	2022	2021
"Еуразиялық банк" АҚ	B2 (B2)	5 900 000	-
"Банк ЦентрКредит" АҚ	B+ (B)	5 960 000	82 171 418
"Қазақстан Халық банкі" АҚ	BB+ (BB)	4 219 000	11 821 951
"ForteBank" АҚ	BB- (B+)	4 300 000	36 754 816
"First Heartland Jusan Bank" АҚ	B1(B1)	-	8 298
		20 379 000	130 756 484

ж) *Өтімділік тәуекелі*

Өтімділік тәуекелі міндеттемелерді мерзімінде өтеуде қиындықтар туындау тәуекелін білдіреді. Кәсіпорын өтімділік тәуекелін басқаруды жүзеге асырады. Қосымша қаржыландыру қажет болған жағдайда жарғылық капиталға жарналар ретінде қосымша қаражат бөлінеді. Ағымдағы өтімділік деңгейі қанағаттанарлық.

Өтімділік тәуекелі - депозиттерді қайтару және оларды өтеудің нақты мерзімі басталған кезде қаржы құралдарымен байланысты міндеттемелерді өтеу үшін қаражат алу кезінде қиындықтар туындау тәуекелі.

Төменде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтеу мерзімдері бөлінісінде Кәсіпорынның қаржылық міндеттемелері бойынша ақпарат берілген:

2022 жылғы 31 желтоқсанда	1-ден 3 айға дейін	3-тен 6 айға дейін	6-дан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	Барлығы
Сауда және басқа кредиторлық берешек	60 973 282	6 987 577	114 209	1 727 059	69 802 126
	60 973 282	6 987 577	114 209	1 727 059	69 802 126
2021 жылғы 31 желтоқсанда	1-ден 3 айға дейін	3-тен 6 айға дейін	6-дан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	Барлығы
Сауда және басқа кредиторлық берешек	48 846 700	8 570 623	39 263	836 867	58 293 453
	48 846 700	8 570 623	39 263	836 867	58 293 453

33. ШАРТТЫ ЖӘНЕ КЕЛІСІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қызметті жүргізу шарттары

Қазақстанда экономикалық реформалар және нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет тиімділігіне байланысты болады. Әлемдік қаржы дағдарысы Қазақстан экономикасына әсер етті. Қалпына келтірудің кейбір көрсеткіштеріне қарамастан, болашақ экономикалық өсуге, капитал көздеріне қол жеткізу мүмкіндігіне, сондай-ақ капитал құнына қатысты айқынсыздық әлі де бар, бұл Кәсіпорынның қаржылық жағдайына, операцияларының нәтижелеріне және экономикалық келешегіне теріс әсер етуі мүмкін. Кәсіпорын басшылығы бұл жағдайда Кәсіпорынның экономикалық тұрақтылығын сақтау үшін барлық қажетті шараларды қолданады деп санайды. Алайда, жоғарыда сипатталған салалардағы жағдайдың одан әрі нашарлауы Кәсіпорынның нәтижелері мен қаржылық жағдайына теріс әсер етуі мүмкін. Қазіргі уақытта бұл әсердің нақты қандай болуы мүмкін екенін анықтау мүмкін емес.

Кәсіпорын дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды, оның ішінде тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде сатып алу бойынша бірыңғай дистрибьютор болып табылатындықтан, Кәсіпорын басшылығы сұраныстың айтарлықтай төмендеуі және клиенттік базаның төмендеуі болжанбайды деп күтеді. Алайда, қазіргі уақытта экономикалық жағдайдағы өзгерістердің болашақ қызмет нәтижелеріне және Кәсіпорынның қаржылық жағдайына әсерін анықтау қиын.

Құқықтық мәселелер

Кәсіпорын сот процестері мен сот шешімдерінің нысаны бола алады. Басшылық барлық ықтимал іскерлік мәселелерді шешу Кәсіпорынның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне айтарлықтай әсер етпейді деп санайды.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы мен нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен түрлі түсіндірулердің нысанасы болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы, оның ішінде ХҚЕС-тің кірістерге, шығындарға және қаржылық есептіліктің өзге де баптарына көзқарасы бойынша пікірлердің алшақтау жағдайлары жиі кездеседі. Қазіргі уақытта Қазақстанда қолданылып жүрген заңдар негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдар жүйесі өте қатал.

Айыппұл санкцияларына, әдетте, қосымша есептелген салықтар сомасының 50% мөлшерінде айыппұлдар және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген 2,5-ке көбейтілген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі бойынша есептелген өсімпұл кіреді. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімпұлдар сомасы қосымша есептелетін салықтардың сомасынан бірнеше есе көп болуы мүмкін. Қаржы кезеңдері тексеру жүргізілетін жылдың алдындағы 5 күнтізбелік жыл ішінде салық органдарының тексеруі үшін ашық болып қалады.

Белгілі бір жағдайларда салықтық тексерулер бұдан да ұзақ кезеңдерді қамтуы мүмкін. Қазақстандық салық салу жүйесіне тән айқынсыздыққа байланысты салықтардың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың әлеуетті сомасы, егер бар болса, осы уақытқа дейін шығындарға жатқызылған және 2022 жылғы 31 желтоқсанға есептелген сомадан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2022 жылдың 31 желтоқсанында оның қолданыстағы заңнаманы түсіндіру тиісті болуына және Кәсіпорынның салықтар бойынша ұстанымы расталу ықтималдығы бар екендігіне сенеді.

"СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТУЛЕР

34. ЕСЕП БЕРУ КҮНІНЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Қаржылық жағдай туралы есепті жасау күніндегі Компанияның жағдайы туралы қосымша және елеулі ақпарат беретін және түзетуші оқиғалар болып табылатын есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін болған оқиғалар қаржылық есептілікте көрсетіледі. Түзетуші оқиғалар болып табылмайтын есеп беру кезеңі аяқталғаннан кейін орын алған оқиғалар олардың маңыздылығы қарай ескертулерде ашып көрсетіледі.

Компанияның қызметінде 2022 жылғы 31 желтоқсанныан бастап қаржылық есептілікті растау күніне дейінгі кезеңде ХҚЕС 10 "Есеп беру күнінен кейінгі оқиғалар" сәйкес қаржылық есептілік көрсеткіштеріне түзетулер енгізуді міндеттейтін оқиғалар болған жоқ.

35. ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ БЕКІТУ

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың осы қаржылық есептілігі Қоғам басшылығымен мақұлданып, 2023 жылғы 06 маусымда шығарылымға бекітілді.

Басқарма төрағасы _____

Искалиев Е.С.

МӨ

Бас бухгалтер _____

Кабдуллина С.Ж.

